

Human Rights Situation in Sri Lanka

August 17, 2015 - August 17, 2016

Human Rights Situation in Sri Lanka: August 17, 2015 - August 17, 2016 © INFORM Human Rights Documentation Centre, 2016 Colombo Sri Lanka

Cover page photos:

Upper photo: Protestors demanding the release of political prisoners, 8th August 2016, Jaffna, Sri Lanka. © Tamil Guardian

http://www.tamilguardian.com/content/tamils-demand-release-political-prisoners

Below photo: People of Panama refuse to accede to a government order to vacate their traditional land. They were forcefully evicted from lands by military since 2010. Protest was held on 21st of June, 2016, Panama, Sri Lanka. © Sri Lankan Mirror

http://www.srilankamirror.com/news/item/11216-panama-people-refuse-to-leave-their-land

INFORM was established in 1990 to monitor and document human rights situation in Sri Lanka, especially in the context of the ethnic conflict and war, and to report on the situation through written and oral interventions at the local, national and international level. INFORM also focused on working with other communities whose rights were frequently and systematically violated. Presently, INFORM is focusing on election monitoring, freedom expression and human rights defenders. INFORM is based in Colombo Sri Lanka, and works closely with local activists, groups and networks as well as regional (Asian) and international human rights networks.

Contents

Introduction and acknowledgements	3
List of Writers	4
Executive Summary	5
1. The New Constitution Must Enhance Democracy and Ensure Greater Socio-Economic Protection to People and Resources <i>S.C.C.Elankovan</i>	9
2. Sri Lanka's Transitional Moment and Transitional Justice <i>Ruki Fernando</i>	. 11
<i>3.</i> Freedom of Expression, Association and, Assembly <i>Sunanda Deshapriya</i>	. 15
4. ශී ලංකාවේ තොරතුරු දැනගැනීමේ නිදහස පිළිබඳ පනත හා 2015 වර්ෂය (Right to Information H නීතිඥ ජගත් ලියන ආරච්චි	
5. ආගමික නිදහස පිළිබඳ වසරක සමාලෝචනය (Religious Freedom) <i>සමල් විමුක්ති හේමවන්දු</i>	. 24
6. අධාාපනය කොයිබටද? (Education) <i>සමල් විමුක්ති හේමවන්දු</i>	. 27
7. மலையக பெருந்தோட்ட மக்களும் நல்லாட்சியை அணுகுதலும் (Up-Country – Plantation People and Access to Good Governance) பி.பி. சிவப்பிரகாசம	31
8. ගත වූ වසර තුළ කම්කරුවාගේ ජීවන මට්ටම (Labour rights) පද්මිණි වීරසුරිය	
9. Sexual orientation and Gender Identity Rights in Sri Lanka. Damith Chandimal	. 38
10. Political Prisoners & the Prevention of Terrorism Act (PTA) Marisa De Silva	. 42
11. Latest measures to address disappearances in Sri Lanka Ruki Fernando & Shenali De Silva	. 46
12. යහපාලන රජය යටතේ පාරිසරික හා කෘෂිකාර්මික ක්ෂේතුයන්හි පුවනතා (Enivironment and Agriculture). තිලෙත් තාරියවසම	40
තිලක් කාරියවසම් 13. New Government's economic policy - Isn't economy a part of the good governance agenda ? Sandun Thudugala	

Introduction and acknowledgements

The January 2015 presidential elections didn't just defeat Mahinda Rajapakse. It was an electoral rejection of Rajapakse politics and way of ruling by Sri Lankan people, ending also a period of "state capture" by one family and their cronies. The results of the parliamentary elections of the August 2015 reinforced this.

18th August 2016 will mark one year since the results of this historic parliamentary elections.

On this occasion, INFORM attempts to asess developments and trends during this period, August 2015 – August 2016, from a rights perspective. This is not intended to be a comprehensive assessment of the human rights situation in Sri Lanka for the period, as such an exercise will require much broader look at different rights of different individuals and communities, based on solid research and analysis.

Instead, we invited activists working in different fields to contribute their assessments of specific trends, specific rights and specific communities, based on their experiences and knowledge. We have published them without editing, even if opinions and expressions may not reflect those of INFORM.

Our report covers some significant trends and developments, but as is often the case with such reports, we have not been able to cover some other important developments.

We gratefully acknowledge the willingness of all the contributors to provide concise articles at short notice. We also acknowledge with appreciation the hard work of INFORM's staff, Samal and Damith, as well as advice from Sunanda Deshapriya towards this report.

List of Writers

Mr. Damith Chandimal is a Human rights and LGBT rights activist and a consultant to the INFORM Human Rights Documentation Centre, Colombo.

Mr. Sunanda Deshapriya is a Journalist and human rights activist and the editor of srilankabrief.org.

Ms. Marisa De Silva is a Human rights activist and writer based in Jaffna and Colombo and member of the Watchdog Collective.

Ms. Shenali De Silva is a Lawyer, member of Watchdog Collective and Researcher at the International Centre for Ethnic Studies, Colombo.

S.C.C.Elankovan was a member of the public representations committee on constitutional reform. Presently He is a consultant to the NGO National Action Front.

Mr. Ruki Fernando is a Human rights activist and writer, member of Watchdog Collective, Advisor to INFORM Human Rights Documentation Centre, Colombo.

Mr. Samal Hemachandra is a Human rights activist and a consultant to the INFORM Human Rights Documentation Centre, Colombo.

Mr. Jagath Liyanaarachchi is an Attorney- at- Law and human rights actvist, attached to Transparency International Sri Lanka,

Mr. Thilak Kariyawasam is an Environmental and agricultural activist, chairman of Sri Lanka Nature Group and the president of Lanka Organic Agricultural Movement.

Mr. P. Sivapragasam is the Founder and a Director of the Human Development Organization, Kandy.

Mr. Sandun Thudugala is a Social and Human rights activist and currently working as the Head of programmes in Law and Society Trust, Colombo.

Ms. Padmini Weerasooriya Women's rights activist and the director of Women's Centre, Colombo.

Executive Summary

The parliamentary elections of August 2015 brought into power a coalition government between the Sri Lanka Freedom Party (SLFP) and the United National Party (UNP), the two major political parties that had ruled Sri Lanka since independence from the British in 1948. This elections reaffirmed the leader of the UNP as the Prime Minister, to work with the leader of the SLFP who had been elected as President in January 2015. The alliance also receives the support of major political parties representing ethnic minorities, the Sri Lanka Muslim Congress (SLMC) and the Tamil National Alliance (TNA), despite the TNA leader being the Opposition Leader. A faction of the SLFP and some smaller parties, calling themselves "Joint Opposition", remain loyal to defeated former President Rajapakse and opposed to the ruling alliance. But despite street protests and vocal outbursts over media, their strength in parliament appears to be less than 50 out of 225, way below the required strength to oppose even constitutional changes which requires two thirds majority.

This political configuration, and ruling alliance's links to progressive intellectuals, artists, clergy, lawyers, journalists, trade unions and activists, as well as international goodwill, has opened up unprecedented possibilities for radical reforms towards ethnic and religious reconciliation, rights, democratization and sustainable development. But after one year, despite significant gains, hopes are going down.

A major boost towards a culture of rights came about when independent appointments were made to the Human Rights Commission of Sri Lanka (HRCSL) and other independent statutory bodies through the Constitutional Council, based on the 19th amendment to the constitution enacted in April 2015. The newly appointed Commissioners of the HRCSL were quick to assert their independence, taking public positions on issues such as death penalty, those detained under the Prevention of Terrorism Act (PTA), hate speech and freedom of expression etc. The HRCSL also stepped up detention visits and got the President and top Police officers to march on the streets against torture. However, the HRCSL has a long way to go, with complainants still not receiving adequate responses in a timely manner, with a challenges such as huge backlog of cases, delays in appointments to key positions, incompetency and state centric approach of some staff.

A very important initiative during the period was the launch of public consultation process to seek ideas for a new constitution. The Public Representation Committee (PRC) appointed to lead the process went to all the districts and received rich body of oral and written submissions, dealing with variety of issues. The PRC have made public their report in all three languages, including their own observations and recommendations. However, the process had not penetrated to many rural villages and the reports remains practically inaccessible to most people. While the government doesn't appear to be doing much public outreach to carry forward the important work done by the PRC, new expert committees are now assisting the Constituent Assembly (the parliament) to take the process forward, but behind closed doors. One of the PRC members have contributed an article about his experiences and observations.

The rights discourse was largely dominated by government's commitment towards transitional justice, a relatively new word in Sri Lanka. These largely dealt with war related rights abuses and ongoing violations, including militarization of civilian activities, war crimes, crimes against humanity etc. Government's promises, progress made so far, ongoing violations that are of concern are looked at in more detail in a specific article on transitional justice. Overall, it appears that the transitional justice process is limping forward, amidst opposition of the Rajapaksa loyalists and skepticism of some Tamil politicians and activists, without much political commitment and public outreach from the President and the Prime Minister.

Disappearances is one of the issues on which there had been significant developments, such as the ratification of the International Convention against Enforced Disappearances, the visit of the UN Working Group on Enforced and Involuntary Disappearances and most importantly, the passing of an Act of Parliament to set up an Office of Missing Persons (OMP). However, secrecy in which the OMP bill was drafted and rushed through, the weaknesses and ambiguities of the draft Bill, extremely slow phase disappearances cases are dealt with in Sri Lankan courts and reports of ongoing abductions and disappearances have dampened the promises of truth and justice for families of disappeared.

The government had committed to repeal and reform the Prevention of Terrorism Act (PTA), but persons continued to be arrested under the PTA. Human rights defenders who were PTA detainees under the previous government, continued to be subjected to be investigations, restrictions and harassments under this law. There are concerns that new laws introduced may also be repressive towards minorities and government critiques. PTA detainees and their families and activists launched several protests seeking an end to their long years of detention, but despite promises, and release of some, the issue of PTA detainees remains unresolved. Similarly, there has been limited and slow progress on government's commitments to release lands occupied by the military to their rightful owners. Whole villages in the Northern Province remains occupied by the military, despite some lands being released within the last 12 months and earlier part of 2015. Serious concerns have also been expressed by fisherfolk and farmers about their traditional livelihoods being disrupted due to tourism and other development projects by military and large hotel chains.

Long standing rights issues still remain largely unaddressed. Rights of persons with disability, migrant workers, workers in the free trade zone and informal sector, Tamils of Indian origin working in tea estates, violence, discrimination and social stigma based on caste, sexuality and gender, violence against women, women's political participation etc. have not received the same attention that transitional justice related issues had received.

This report looks at abusive contracts which restrict workers' rights, lack of minimum wages, health issues in relation to workers in the free trade zones, and also rights of Tamils of Indian origin, through the contributions of two activists who have been engaged with these issues for long time.

Homosexuality remains criminalized in Sri Lanka and social stigma also remains. Both social media and mainstream state media had space for both positive and negative comments on rights of persons with different sexual orientations and gender identities. The article on the subject notes that space for discourse on these issues was not available in state media before, and also lauds the initiative of the HRCSL in promoting rights of persons with different sexual orientations.

The article on education appreciates the increased scholarship scheme for university students and budgetary allocation for education, while pointing out that it still falls below the expected 6% of the Gross Domestic Product (GDP). There are concerns about continuing politicization and commercialization of education. The government has been accused of dragging it's feet on ragging of fresher's by senior university students but it appeared to have ensured that inter-ethnic tensions in some universities were not allowed to flare out of proportion.

The article on economic policies argues that despite four decades of neo-liberal economic policies that had increased inequalities and marginalization, and failing to achieve sustainable and equitable development, the new government is moving in the same direction. The article points out that market liberalization with reducing government support,

puts rural agriculture based livelihoods of more than 40% of the country's population in danger and has a negative impact on food security of the poor. It also notes that loans for large scale infrastructure development projects are increasing the debt to about 100% of the GDP.

The article on environment and agriculture highlights that development projects are being implemented without consideration to the environment, although the negative impact last year is less than during the Rajapaksa rule. It also points out development induced displacement due to the commercialization of land as a commodity and the need for clear policy on agriculture which goes beyond temporary solutions for problems that emerge on and off.

The article looking at religious freedom indicates that attacks, restrictions and intimidation of religious minorities, particularly Muslims and Evangelical Christians, have continued, although on a scale that's less intense. The article highlights that unlike the Rajapaksa era, there is no explicit government support towards extremist Buddhist groups attacking religious minorities.

Another significant positive development was the belated, but important passing of the Right to Information Act. This is dealt with in detail in one of the chapters.

Despite continuing threats, restrictions and attacks on activists and journalists, the article dealing with freedom of expression, assembly and association indicates an opening up of democratic spaces for dissent and resistance. The situation in the North appears to be more repressive than the rest of the country, particularly through heavy military presence, surveillance by intelligence agencies and reports of continuing abductions, disappearances and arrests under the PTA.

If the benchmark is human rights practice and policy under Rajapaksa rule, it becomes evident that the 12 months since the parliamentary elections has seen significant improvements in the human rights situation, along with important legal and institutional developments towards rights protection. However, the phase of reforms appear to be slow, particularly in addressing impunity for past violations. Continuing violations of human rights, militarization and neo-liberal economic policies are dampening hopes and prospects that were there one year ago. Despite the strength of the broad-based political alliance in power, the government has been reluctant to push through with radical reforms and take actions to win hearts and minds of Tamil population and other marginalized communities through concrete actions.

1. The New Constitution Must Enhance Democracy and Ensure Greater Socio-Economic Protection to People and Resources S.C.C.Elankovan

Photograph 1.1 Parliament of Sri Lanka, http://www.president.gov.lk/wp-content/uploads/2016/02/parliament.png

"Since the then parliament which is functioning constitutional assembly of all its members lead by a steering committee and several sub committees is said to be debating both the PRC report and other representations and ideas for a new constitution. This process remains under closed doors and thus shrouded in secrecy which itself in goes the against very principles of democratic governance and transparency the public demanded should be firmly enshrined in a new constitution."

D ixty eight years from independence from colonial rule Sri Lanka has another thirst with its own destiny. The authoritarian rule of a popular and powerful president with a two thirds majority in parliament and virtually in most other provincial and local authorities outside the north and east came to an end at the presidential election on the 8th of January 2015. The new president and his new prime minister from opposite sides of the political divide provided an opportunity for change. This change was further entrenched by the 19th amendment to the constitution which reduced the powers of the presidency and restored some dignity and space for bi partisan and independent civil society engagement through the reinforcement of the role of the constitutional council and independent commissions.

As a sequel the parliamentary elections of August 2015 brought a new animal (a national government of the 2 major parities), followed by an undertaking to bring further reform to the constitution. The public representations committee set up to hear, compile and report on public representations called for public representations from the public and travelled the country to hear them a process that engaged the public who responded by making over 3700 representations. The PRC's report released to the public in May this year seemed to seal the debate as to whether the country needed a new constitution, proposing based on public views that 'we need a new constitution to take us forward as a new nation' leaving behind the mistakes of the past which have lead to so much destruction to life and property.

Since then the parliament which is functioning as a constitutional assembly of all its members lead by a steering committee and several sub committees is said to be debating both the PRC report and other representations and ideas for a new constitution. This process remains under closed doors and thus shrouded in secrecy which in itself goes against the very principles of democratic governance and transparency the public demanded should be firmly enshrined in a new constitution. The enigma of 225 elected representatives (most politicians first and statesmen least) debating aspects of a constitution which would reduce their present powers and seek to restore greater democracy and transparency is confronting.

It is therefore for us the public to call their representatives to account and demands from them that the new constitution enshrines the following; a creative and expanded bill of rights ensuring the equality of all, lays the building blocks for reconciliation among all communities by ensuring inclusion of all within a plural but Sri Lankan identity, puts in place proper checks and balances that ensures greater democracy and transparency, ensures that the rights of the present and future generations are protects by including socio economic rights of Sri Lanka's peoples over its resources and devolve power to the provinces and local authorities not only as a solution to the Tamil and Muslim peoples demand but more to ensure that people all over the country have better control over their local resources and are more engaged in governance both at local and national level.

2. Sri Lanka's Transitional Moment and Transitional Justice

Ruki Fernando

Sri Lankan Foreign Minister Mangala Samaraweera, at the 30th Session of the UNHRC, 14 September 2015, Geneva

W ithin the first month after winning the parliamentary elections in August 2015, the new Government made a series of commitments related to transitional justice. These were articulated through a speech by the Foreign Minister at the 30th session of the UN Human Rights Council.¹ These commitments were also reflected in the resolution on Sri Lanka that was adopted by the Human Rights Council on 1 October 2015.² The resolution came just after the UN High Commissioner for Human Rights had published a report which alleged war crimes and crimes against humanity and other serious violations of international human rights and humanitarian

¹ Speech by Hon Mangala Samaraweera at the 30th session of the Human Rights Council, Geneva, 14 September 2015.

² Human Rights Council Resolution, Promoting reconciliation, accountability, and human rights in Sri Lanka, 14 October 2015, UN Doc. A/HRC/RES/30/1 (adopted 1 October 2015).

laws, by both the Sri Lankan government and the LTTE.³

Government's commitments

The present Government's commitments included setting up an Office of Missing Persons (OMP), a Commission for Truth, Justice, and Guarantees of Non-reoccurrence, a Judicial mechanism with Special Counsel, which will have foreign judges, the participation of prosecutors. investigators and defence lawyers, and an Office for Reparations. The Government also committed to reduce the military's role in civilian affairs, facilitate livelihoods, repeal and reform the Prevention of Terrorism Act (PTA), criminalise disappearances, ratify the Enforced Disappearance Convention⁴, review the victim and witness protection law, and range of other actions. Consultations to seek people's views on transitional justice is underway across the country, under the leadership of some civil society activists.

"Due to a history of failed initiatives, the minimal 'consultations' that occurred during drafting process and the lack of information on details, there appears to be very little confidence in the OMP amongst families of the disappeared"

The Enforced Disappearance Convention was ratified in May this year and the draft Bill to create the OMP was passed by Parliament on 11 August. There are positive features as well as weaknesses and ambiguities in the Bill⁵. Due to a history of failed initiatives, the minimal 'consultations' that occurred during drafting process and the lack of information on details, there appears to be very little confidence in the OMP amongst families of the disappeared. This is likely to be the case for other mechanisms, unless there's a drastic change in approach from the government.

Reactions to transitional justice within Sri Lanka

Currently, the transitional justice agenda appears to be polarising Sri Lankan society. Opinion polls, and my own impressions, indicate that the Tamil community, particularly in the North and the East, who bore the brunt of the war, appears to favour strong international involvement. But

⁴ International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance, adopted 20 December 2006, UN Doc. A/61/488 (entered into force 23 December 2010) ("Enforced Disappearance Convention").
 ⁵ For more on OMP, see <u>http://thewire.in/42687/sri-lankas-disappeared-will-the-latest-missing-persons-office-bring-answers/</u>

³ Human Rights Council, Report of the OHCHR Investigation on Sri Lanka (OISL), thirtieth session, 16 September 2015, UN Doc. A/HRC/30/CRP.2.

¹²

the majority Sinhalese community appears to reject international involvement. Varying opinions have been expressed about forgetting the past, memorialisation, prosecutions, and amnesty. There are also different or contradictory opinions and expectations within each ethnic community and amongst survivors of violations and families of victims.

The Government's transitional justice commitments have been criticised by the former President and his supporters. Even the release of a few political prisoners, the release of small amounts of land occupied by the military, and the establishment of the OMP to find truth about missing persons have been framed as an international conspiracy that endangers national security and seeks revenge from "war heroes".

There does not appear to be an official Government policy document on transitional justice. The Government's commitments have only been officially articulated in Geneva by the Foreign Minister and not in Sri Lanka . The Foreign Minister has been the regular advocate and defender of these commitments. Some of the meetings with local activists have been convened by him and the Secretariat for Co-ordinating Reconciliation Mechanisms (SCRM) is housed in the Foreign Ministry. All these contribute to the process being seen as emanating and driven by foreign pressure. Outreach on the Government's transitional justice plans appears to focus on the international community and not towards Sri Lankan people.

The President and Prime Minister have not been championing the Government's official commitments. For example, the duo have publicly stated that the commitment to have foreign judges in the judicial mechanism will not be fulfilled. Even this has not satisfied the critics alleging foreign conspiracy, and has disappointed some activists, especially Tamils, as well as survivors and victims' families.

Developments on the ground

Monuments erected to honour the Sinhalese dominated military during the Rajapakse time continue to dominate the Tamil majority Northern landscape. Army camps that were built over some of the cemeteries of former LTTE cadres that were bulldozed by the Army after the war are still there. The loved ones of those whose remains were in these cemeteries have no place to grieve, lay flowers, light a candle, or say a prayer. While the numbers have reduced from those under the Rajapaske regime, intimidation and reprisals on families,

"The loved ones of those whose remains were in these cemeteries have no place to grieve, lay flowers, light a candle, or say a prayer." attacks, and threats and intimidation of activists and journalists continue to occur. Limited progress on issues, such as the release of political prisoners, land occupied by military, continuing military involvement in civilian affairs in the North and East, reports of continuing abductions, and arrests under the PTA have raised doubts about the Government's commitments. Although a few military personnel have been convicted and some others arrested on allegations of human rights abuses, the lack of progress in thousands of other cases only reinforces calls for international involvement for justice.

Towards Rights & Democratization beyond Transitional Justice framework

Unemployment, debt, and sexual and gender-based violence is widespread in the former war ravaged areas. The new Government's economic and development policies are focusing on trade, investment, and mega development projects, which privilege the rich and marginalise the poor. Pre-war rights issues, such as landlessness, sexual and gender-based violence and discrimination, caste, rights of workers, including those working on tea estates, still need to be addressed.

A consultation process towards a new constitution drew a large number of public representations, dealing with many of the issues mentioned above. But the next steps are not clear, particularly in finding political solutions to the grievances of the country's ethnic minorities.

The political leadership will have to reach out to all Sri Lankans, especially to the Sinhalese majority, about its reform agenda, while taking principled actions to win the confidence of numerical minorities such as Tamils and Muslims. At the national level, the coming together of the two major political parties and support of the two major parties representing Tamils and Muslims, makes this a unique opportunity to push towards radical reforms.

It will also be a challenge to go beyond a conventional transitional justice framework and use the transitional moment to move towards reconciliation, democratisation, and sustainable development, by addressing civil and political rights as well as economic, social, and cultural rights in a holistic manner, considering the yearnings of war survivors, victims' families, and the poor, for truth, reparations, criminal accountability, and economic justice.

3. Freedom of Expression, Association and, Assembly Sunanda Deshapriya

well as non-state actors. As the present government marks one year, despite laudable democratic achievements of the government, cracks have started to appear in the sphere of democratic rights.

Padayathra protest by the joint opposition, Photocredits Shehan Gunasekera

In July 2016 when the so-called joint opposition led by former president Rajapaksa organised a protest march form Kandy to Colombo, police obtained a number of court orders to impose restrictions against the march.⁶ The United National Party headed by the Prime Minister planned their own activities to counter the march alongside its route.⁷ State controlled media used to tilt against the protest march.

⁶ <u>http://www.colombopage.com/archive_16B/Jul28_1469686465CH.php</u>

⁷ http://www.dailynews.lk/?q=2016/07/28/local/88837

¹⁵

Notwithstanding the fact that the Rajapaksa led march was aimed at inciting extreme Sinhala nationalist feelings and to sabotage democratic reforms of the government, their right to protest and peaceful assembly should have been respected.

Protest of HNDA students was attacked. 29th October 2015, near Townhall in Colombo

Abusing police powers in order to intimidate and harass democratic dissent was the hallmark of Rakapaksa politics. Under the present government too, the Police has used disproportional force to disrupt peaceful protests of university students on many occasions.

Complaints of surveillance by state intelligence officers on human rights activists and activism in the North and East are continuing, although with less intensity.

The government's inability or unwillingness to go ahead with the necessary security sector reforms is eroding its democratic credentials. 30 years of war and decade long Rajapaksa autocracy has given security apparatus power over peoples' right to free expression, association and assembly. The war time and security state mind-set of the security apparatus remained unreformed and there by hampering full enjoyment of rights by the people.

People have been able to challenge the continuation of old practices under the new government. Right to association which was severely restricted under the former regime, especially in the

former war zone, has been restored. More and more dissenting activities are taking place in those areas without restrictions.

In this field (right to association) too, the Government has so far not been able to take the necessary next steps. Although Non-Government Organisations are no longer under the Ministry of Defence, the newly set up NGO Secretariat is planning to co-opt local NGOs in to its networks. According to the official website of the NGO Secretariat one of its objectives is to 'make sure that NGOs act within the national policy framework of the country'⁸.

"Under the present government too, the Police has used disproportional force to disrupt peaceful protests of university students on many occasions."

The regulatory mechanism introduced by the Rajapaksa regime to control NGO sector has not been completely dismantled.

One other area of concern is media freedom. Leading politicians of the Government have repeatedly accused media for not covering their achievements sufficiently. In their opinion the Government's major weakness is its inability communicate to people, regarding the development process. This perception has led to occasional but increasing attacks on media and journalists.

Both leaders of the Government, the President and the Prime Minister, have been very critical of some media in recent times. PM Wickremesinghe has called editors and newspapers anti government and implied that those editors might lose their positions if they do not change their editorial line.9 Government officials serving Ministry of Media have overstepped their mandate on few occasions in censoring or regulating media.¹⁰ In the name of curbing hate speech Minister of Justice tried to introduce an anti-media and anti-democratic legislation¹¹ in December 2015.

In early March 2016, the Ministry of Parliamentary Reforms and Mass Media issued a circular calling for website registration.¹² The circular stated that "(a)ll news websites operating in Sri Lanka have to be registered with the Ministry of Parliamentary Reforms and Mass Media enabling them to be operated under recognized ethics and standards without any interruption".¹³ Websites that had not been registered thus far were requested to take necessary steps to obtain

¹⁰ <u>http://srilankabrief.org/2016/04/media-ministry-looking-into-words-with-ag-igp/</u>
¹¹ <u>http://ohrh.law.ox.ac.uk/hate-speech-in-sri-lanka-how-a-new-ban-could-perpetuate-impunity/</u>
¹² <u>http://www.adaderana.lk/news/34412/news-websites-asked-to-obtain-registration-before-march-31</u>

⁸ <u>http://www.ngosecretariat.gov.lk/web/index.php?lang=en</u> ⁹ <u>http://www.ft.lk/article/521931/Ranil-rips-up-the-press-</u>

¹³ http://srilankabrief.org/2016/03/sri-lankas-new-regime-revives-rajapaksas-censorship-of-websites/

registration before 31st March 2016 and it was informed that websites that remained unregistered would be considered as unlawful from that date.

But so far, the Government has not taken any action against the web media that is not registered.

It is an undeniable fact that there are media institutions in Sri Lanka which publish completely unethical reports aimed at disrupting communal harmony and ethnic intolerance. Some of them are hell-bent on sabotaging the establishment of human rights accountability mechanisms. Yet verbal or physical suppression of those unethical media is not the answer.

Under the Rajapaksa regime almost all privately owned TV and radio stations had become regime's propagandist, most of the time willingly. Critical online media were either banned or cowed in to submission. State owned huge media machinery had become the political arm of the ruling party. In fact they were part and parcel of the regime's oppressive strategy and war triumphalism ideology. Ideological allegiance to war triumphalism and extreme Sinhala nationalism within the mainstream media remains a challenge in creating social responsible and reconciliation friendly media culture in the country.

During the first year in power the government has failed to appoint a special commission to investigate the attacks unleased by the Rajapaksa regime upon media and journalists. A commission has been a collective call by national and international media organisations for years but this government too has not heeded to their demand.

One more negative feature is the present Government's intention of keeping state owned media under its political control. The Government, and either the President or the Prime Minister, have made no commitment to make state controlled media institutions independent. All state owned media institutions, that is, print, television, radio, and web are politically controlled rendering them biased. By controlling state owned media politically, the Government has lost its moral right to be critical of unethical privately owned media.

In spite of above mentioned concerns and some negative developments, there is no doubt that under the present Government the democratic space has been expanded and strengthened considerably. In general, the newly expanded democratic space has enabled people of this country to enjoy the freedom of expression, association and assembly to a larger extent.

Under Rajapaksa's semi-autocracy all those freedoms had been turn into privileges for its henchmen and stooges only to praise the regime. Journalists who organised training workshops had to abandon them in the face of thugs unleased by the regime. Thick and black used engine oil attacks were directed at activists who campaigned against white van abductions. Independent civil society organisations were facing constant threats and intimidations. Protest marches were shot at, killing peaceful participants. Military surveillance of dissenting individuals and outfits had reached its zenith. Even independent community organisations were not spared. Right to remembrances of Tamil people were openly and violently suppressed.

Things have changed for better under the present government.

Today media in Sri Lanka is not shackled. There is no web

"During the first year in power the government has failed to appoint a special commission to investigate the attacks unleased by the Rajapaksa regime upon media and journalists"

censorship. Number of popular Sri Lankan news websites has shifted their overseas operations to Colombo, some of them even running online radio services and television channels. Number of new newspapers too has been launched.

Restrictions imposed by the Rajapaksa regime on foreign journalists visiting Sri Lanka have also been removed and free access has been ensured.

The Rights to Information Act has been passed and has become law.

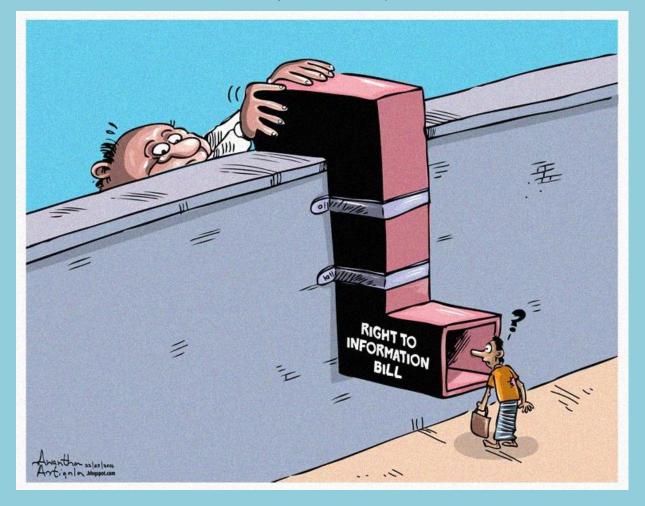
Access to the country for international human rights organizations has been ensured. Leading international human rights organisations have conducted fact finding missions in the country and made public critical reports on the human rights situation.

The NGO Secretariat which functioned under the Ministry of Defence was moved to the Ministry of National Dialogue.

Out of 16 Tamil Diaspora organizations and 424 individuals banned by the previous regime eight organizations and 269 individuals were de-listed in November 2015.

In December 2015 the government issued standing invitations to all UN Special Procedures (SP) to visit Sri Lanka including the SP on Freedom of Expression.

ශී ලංකාවේ තොරතුරු දැනගැනීමේ නිදහස පිළිබඳ පනත හා 2015 වර්ෂය නීතිඥ ජගත් ලියන ආරච්චි

'Right to Information Bill' A cartoon by Awantha Artigala, 22nd March 2016

විපකෂයේ පොදු අපේකෂක මැතිවරණ පුකාශය-2015 ජනාධිපතිවරණය-

පසුව 2015 ජනවාරි පැවති ජනාධිපතිවරණයේ විපඤයේ පොදු අපේඤක මෛතීපාල සිරිසේන මහතාගේ පුතිපත්ති පුකාශනය සමග බෙදාහරින ලද 'වෙනසකට එක්වෙමු, මෛතී පාලනයක් දින 100කින් අලුත් රටක්' නැමති පුකාශනය තුළ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳව පනතක් ගෙන ඒම පුමුඛ පොරොන්දුවක් විය. එකී පුකාශනයට අනුව 2015 පෙබරවාරි මස 20 වන දින මෙම කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමටත් මාර්තු 20 වන දින එය සම්මත කිරීමටත් නියමිත විය.

ඒ අනුව වර්ෂ 2015 මාර්තු 12 වන දින පැවති කැබිනට් රැස්වීමට ජනමාධා හා පාර්ලිමේන්තු කටයුතු අමාතා ගයන්ත කරුණාතිලක මහතා විසින් තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනතක් ගෙන ඒම සදහා කැබිනට් පතිකාවක් ගෙන එන ලදී. ඒ අනුව මෙම පනත කෙටුම්පත් කිරීමේ වගකීම ජනමාධා හා පාර්ලිමේන්තු කටයුතු අමාතාංශය රාජා පරිපාලන අමාතාංශය හා අධිකරණ අමාතාංශය වෙත පවරණ ලදී. මෙම කෙටුම්පත් කිරීම සදහා ජනමාධාවේදීන් නීති කෙෂතුයේ පුවීනයන් රාජා නොවන සංවිධාන නියෝපිතයින් හා රාජා නිලධාරීන්ගේ අදහස් සැලකිල්ලට ගත යුතු බවටද තීරණය විය.

ඒ අනුව ජනමාධා අමාතහාංශයේ මෙහෙයවීම මත පනත කෙටුම්පත් කිරීම සදහා ජනමාධා හා සිවිල් සංවිධාන නියෝජිතයිනගේ කමිටුවක් මගින් කෙටුම්පතක් සම්පාදනය කරන ලදී.

තොරතුරු දැනගැනීමේ පුවේශය පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පත 2015

ඉත්පසුව 2015 අපේල් 22 වනදින කැබිනට් මණ්ඩලය වෙත අගුාමාතා රනිල් විකුමසිංහ විසින් කැබිනට් පතිකාවක් ගෙන එමින් මෙම පනත හදිසි පනත් කෙටුම්පතක් ලෙස ගෙන ආයුතු බවට යෝජනා කරන ලදී¹⁴. එමෙන්ම එකී පනතේ මූලිකාංග පිළිබඳවද කැබිනට් මණ්ඩලයේ එකගතාවයක් ඇතිකරන්නා ලදි.

නමුත් 19 වන සංශෝධනය මගින් හදිසි පනත් ගෙන ඒමේ කුමවේදය අහෝසි කරන ලදී. 2015 අපේල් 29 වන දින පැවති කැබිනට් මණ්ඩල රැස්වීමේදී අගුාමාතා වරයා විසින් යෝජනාවක් ගෙන එමින් ඉහත කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද පනත් කෙටුම්පත සදහා විවිධ ආයතන හා පුද්ගලයන් විසින් "පනත යටතේ දක්වා ඇති තොරතුරු ලබාගැනීමේ අයිතිය පුරවැසියන්ට භුක්ති විදීමට නම් තොරතුරු කොමිෂන් සභාව පිහිටුවීමට අමතරව තව බොහෝ දෑ රජය විසින් සිදුකල යුතුව ඇත"

සංශෝධන ඉදිරිපත් කළ බැවින් එම කරුණුද සැලකිල්ලට ගෙන සංශෝධනය කළ පනත් කෙටුම්පත ඉදිරිපත් කළ අතර කැබිනට් මණ්ඩලය එය අනුමත කරන ලදී. එමෙන්ම පනත හදිසි පනත් ලෙස පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් නොකර සාමානා කිුයා පටිපාටිය අනුගමනය කරමින් පාර්ලිමේන්තුවට ගෙන ඒමට එදින කැබිනට් මණ්ඩලය තීරණය කරන ලදී ¹⁵.

ඉන් පසුව 2015 නොවැම්බර් මස 02 දින කැබිනට් මණ්ඩලය වෙත අවසන් වශයෙන් සංශෝධනය කල කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තු පුතිසංස්කරණ හා ජනමාධා අමාතා ගයන්ත කරුණාතිලක මහතා විසින් ඉදිරිපත් කල විසින් තොරතුරු දැනගැනීමේ නිදහස පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පත කැබිනට් මණඩලය විසින් සම්මත කරන ලදී¹⁶ . කැබිනට් මණඩලය අනුමත කල පනත් කෙටුම්පත 2015 දෙසැම්බර් 18 වන දින ගැසට් පතුයේ පල කරන ලදී .

එසේ ගැසට් පතුයේ පලවීමෙන් පසුව Centre for Law and Democracy නැමති කැනේඩියානු ආයතනය මෙම පනත් කෙටුම්පතේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී

14

http://www.cabinetoffice.gov.lk/cab/index.php?option=com_content&view=article&id=16&Itemid=49&lang=si& dID=6047

http://www.cabinetoffice.gov.lk/cab/index.php?option=com_content&view=article&id=16&Itemid=49&lang=si& dID=6062

http://www.cabinetoffice.gov.lk/cab/index.php?option=com_content&view=article&id=16&Itemid=49&lang=si& dID=6437

එම සංවිධනය ඒ විට රටවල් 102 ක නීති ඇගයීමට ලක්කර ශේණීගත කර තිබේ. ඔවුන්ගේ ඇගයීමේ කුමවේදයේ මූලික තේමාවන් වන්නේ පනතක ඇති තොරතුරු ලබාගැනීමට ඇති අයිතිය හා පිළිගැනීම,ආවරණය වන විෂය පථයේ පුමාණය, තොරතුරු ඉල්ලා සිටින කුමවේදයේ පලදායීත්වය,යෝගා වාතිරේඛ හා පුතිකෙෂ්ප කිරීම්වල සුපැහැදිලිබව, පලදායී අභියාචනා විධිවිධාන,තොරතුරු අයිතිය තහවුරු කිරීමේ ආරකෂණ හා දණ්ඩන, තොරතුරු ලබාගැනීමේ පුවර්ධනය කිරීමේ විධිවිධාන යනුවෙනි.

තේමාවත් 7ට උපරිම ලකුණු 150ක් ලබාදෙනු ලැබේ. මේ වන විට ඇගයීමට ලක්කර ඇති රටවල් 102 අතරින් වැඩිම ලකුණු පුමාණයක් වන 135ක් ලබාගෙන ඇත්තේ සර්බියාවයි. අඩුම ලකුණුවන 32ක් ලබාගෙන ඇත්තේ ඔස්ට්ුයාවයි. ඉංදියාව ලබාගෙන ඇති ලකුණු පුමාණය 128කී.

මෙම සංවිධානය විසින් 2015 දෙසැම්බර් මාසයේදී ශී ලංකාවේ පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන්ද මෙවැනි ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී. ඒ අනුව ශී ලංකාවේ පනත් කෙටුම්පත ලබාගෙන ඇති ලකුණු පුමාණය 120 කි. ඉහත කී ශේණිගත කිරීමේදී ලකුණු 120ක් ලබාගත් දකුණු සුඩානයට හිමිව ඇත්තේ 8 වන ස්ථානයයි. ඒ අනුව කැබිනට් මණ්ඩලය අනුමත කල පනත් කෙටුම්පත කිසිදු සංශෝධනයකින් තොරව සම්මත වුවහොත් ලංකාවට ඉහත ශේණීගත කිරීමේ 8 හෝ 9 වන ස්ථානය ලබාගත හැකිය.

මෙම කෙටුම්පත ඉදිරියේදී සම්මතවීමෙන් පසුව තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය යතාර්ථයක් බවට පත් කිරීම සදහා තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ කාර්ය සාදක බලකායක් පාර්ලිමේන්තු පුතිසංස්කරණ හා ජනමාධා නියෝජා අමාතාවරයාගේ සම්බන්ධීකරණයෙන් ස්ථාපනය කරන ලදී.

''පනතේ සමහර පතිපාදන අර්ථ වැරදි පලස තිරූපතයන් මෛත්ම පතත් මගින් කෙටුම්පත තොරතුරු සැගවීමට තැත් <u>කිරීමක් සිදුකර</u>නවා යන චෝදනාව මෙන්ම මෙම නීතිය ජාතික හරහා ආරකෂාව අනතුරේ <u>හෙලීමක් සිදු කිරීමට රජය</u> උත්සාහ බවටද දරණ චෝදනා එල්ල විය."

පසුව 2016 මාර්තු 8 වන දින පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන බවට රජය විසින් පුචාරය කරන ලදී¹⁷නමුත් 2016 මාර්තු 8වන දින මෙම පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් නොවූ අතර, එදින පාර්ලිමේන්තුව ඇමතූ පාර්ලිමේන්තු පුතිසංස්කරණ හා ජනමාධා අමාතාවරයා විසින් පුකාශ කරන ලද්දේ උතුරු පලාත් සභාවේ අනුමැතිය මේ වන තෙක් ලැබී නැති බැවින් එදින පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් නොකරන බවයි.

පසුව 2016 මාර්තු 24 වන දින ජනමාධා අමාතාවරයා විසින් පනත් කෙටුම්පත පළමුවර කියවීම සදහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමත් සමගම ඒ පිළිබඳව ජනමාධා තුල කථා බහක් ඇතිවූ අතර එකී කථාබහ පනත් කෙටුම්පතට එතරම් හිතකර ඒවා නොවීය. විශේෂයෙන්ම පනතේ සමහර පුතිපාදන වැරදි ලෙස අර්ථ නිරූපනයන් මෙන්ම පනත් කෙටුම්පත මගින් තොරතුරු සැගවීමට තැත් කිරීමක්

¹⁷ http://www.media.gov.lk/news-archives/485-rti-bill-in-parliament-on-march-8

සිදුකරනවා යන චෝදනාව මෙන්ම මෙම නීතිය හරහා ජාතික ආරඤාව අනතුරේ හෙලීමක් සිදු කිරීමට රජය උත්සාහ දරණ බවටද චෝදනා එල්ල විය.

මෙම පණත් කෙටුම්පත පිළිබඳව ශේෂ්ඨාධිකරණයට පෙත්සම් 5ක් ගොනුවූ අතර එකී පෙත්සම් සදහා ඇතුලත්වීමේ පෙත්සම් 8ක් ද ශේෂ්ඨාධිකරණයට ගොනුවිය. එකී ඇතුලත්වූ පාර්ශවයන් අතර සිවිල් පුරවැසියන් මෙන්ම ශී ලංකා නීතිඥ සංගමය මෙන්ම ටුාන්ස්පේරන්සි ඉන්ටැර්නැෂනල් අයාතනයද විය.මෙම පෙත්සම් විභාගය 2016 අපේල් 5 හා 6 දෙදින අගවිනිසුරුතුමන් පුමුඛ විනිසුරු මඩල්ලක් ඉදිරියේ විභාග වූ අතර එහි ශේෂ්ඨාධිකරණ තීරණය ගරු කථානායක තුමන් වෙන යොමුකරන ලදුව 2016 මැයි 03 දින ගරු කථනායකතුමන් විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

පනත් කෙටුම්පත 2016 ජූනි මස 23 වන දින දෙවනවර කියවීම සදහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කල අතර ජූනි 23 හා 24 දිනවලදී සිදුකල විවාදයෙන් පසු ජූනි 24 වන දින පැවති කාරක සභා අවස්ථාවේදී ශේෂ්ඨාධිකරණය විසින් යෝජනාකල සංශෝධන පලාත් සභාව විසින් යෝජනා කරන ලද සංශෝධන විපඤය විසින් සිදුකරන ලද සංශෝධන හා ආණ්ඩු පඤයේ සංශෝධනද ඇතුලත්ව සංශෝධන 12ක් ඇතුලත් කරන ලද අතර එකී සංශෝධනයන්ට යටත්ව පනත් කෙටුම්පත විවාදයකින් තොරව සම්මත කරන ලදී. පසුව 2016 ජූලි 4 වන දින කථානායකවරයාගේ සහතකිකය සටහන් කිරීමත් සමග මෙම පනතට නීතිමය බලධාරීත්වය ලැබිනි.

පනත යටතේ පිහිටුවෙන තොරුතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව සදහා සුදසු සාමාජිකයින්ගේ නාම යෝජනා සිදුකරන ලෙස 2016 ජූලි 05 වන දින ආණ්ඩු කුම වාවස්ථා සභාවේ වැඩබලන මහ ලේකම්වරයා විසින් පුවත්පත් දැන්වීමක් මගින් මාධා සංවිධාන හා සිවිල් සංවිධාන මගින් ඉල්ලීමක් සිදුකරන ලදී. මෙම නාමයෝජනා බාරගැනීම ජූලි 11 වනදායින් අවසන් වන බවද එහි සදහන් විය.

පනත යටතේ දක්වා ඇති තොරතුරු ලබාගැනීමේ අයිතිය පුරවැසියන්ට භුක්ති විදීමට නම් තොරතුරු කොමිෂන් සභාව පිහිටුවීමට අමතරව තව බොහෝ දෑ රජය විසින් සිදුකල යුතුව ඇත. ඒ සදහා විශාල වියදමක් දැරීමටත් වෙහෙසක් දැරීමට මෙන්ම විවෘත ආණ්ඩුකරණයට හුරුවීමටත් දේශපාලනඥයින්ට මෙන්ම නිලධාරීන්ටද සිදුවේ. පුරවැසියන්ද මෙම පනතේ පුතිපාදන භුක්තිවිදීම සදහා පනත යටතේ රජය විසින් සිදුකල යුතු ඉදිරි කිුයාමාර්ග පිළිබඳව බලපෑම් කලයුතුය.

5. ආගමික නිදහස පිළිබඳ වසරක සමාලෝචනය

සමල් විමුක්ති හේමවන්දු

මෙම මුස්ලිම් පල්ලිය මහනුවර දළදා මාළිගාවට වඩා උසින් වැඩි ලෙස ඉදි කෙරෙන බැවින් එහි ඉදිකිරීම් නවනා දමන ලෙස ඉල්ලමින් විරෝධතාවයේ නියැලුණු 'සිංහලේ' සංවිධානය පුමුබ බෞද්ධ හික්ෂූන්. ඔවුන්ගේ ව්රෝධතාවයෙන් පසුව මෙහි ඉදිකිරීම් නතර කරන ලෙස නියෝගයක් නිකුත් කරන ලදී. 2016, ජුනි 5. මාධාවේදියා ෆේස්බුක් පිටුවෙනි.

ගමක අන්තවාදයන්ගේ වර්ධනය වර්තමානයේ දක්නට ඇති පුධානතම ගෝලීය පුවණතාවයකි. ශ් ලංකාව ද මෙම පුවණතාවයේ ගොදුරක් බවට පත් ව ඇති රටවල් අතරින් පුධාන රටකි. ශ් ලංකාව තුළ මෙය උච්ච ලෙස පුකාශමාන වූයේ 2014 සිදු වූ අලුත්ගම කෝලහාලය සමඟිනි. එවකට පැවති මහින්ද රාජපක්ස රජයේ නිල/නොනිල අනුගුහය යටතේ වර්ධනය වූ බොද්ධ අන්තවාදී කණ්ඩායම් සමාජ ජාල ඔස්සේ කරන ලද පුචාරයන් තුළින් මෙම ක්‍රියාව සාධාරණිකරණය කිරීමට උත්සහ දැරීම එකල ඉතා සුලබ සිදුවීමක් විය. මෙම ආගමික අන්තවාදයන්ගේ මතවාද රාජපක්ස ආණ්ඩුවේ දේශපාලන නහාය පතුය හා සමපාත වීම තුළ සිදු වූයේ ආගමික සුළුතරය දැඩි පීඩනයකට සහ හිංසනයකට ලක් වීමයි. මේ බව මනාව පැහැදිලිවන්නේ 2015 ජනාධිපතිවරණයේදී සුළු ආගමිකයින් බහුල පුදේශවලින් මහින්ද රාජපක්ස අන්ත පරාජයකට ලක් වීමය. එම මැතිවරණයේදී පොදු අපේක්ෂකයගේ අනපේක්ෂිත ජයගුහණයට කේන්දීය සාධකයන් ගෙන් එකක් වූයේ මෙම ආගමික සුළුතරයේ සහයයි. මෙම ලිපිය තුළින් බලාපොරොත්තු වන්නේ 2015 අගෝසතු 17 දින එනම් ජනවාරි 8 ජයගුහණය කළ මතවාද ඉදිරියට ගෙන යා හැකි ස්ථාවර පාර්ලිමේන්තුවක් බිහි වු දින සිට 2016 අගෝස්තු 17 දක්වා වූ වසරක කාලය තුල ආගමික නිදහස සම්බන්ධයෙන් සිදු වූ වර්ධනයන් පිළිබඳ තක්සේරුවක් ඉදිරිපත් කිරීමට ය.

"මෙම කාලය පිළිබඳව සලකා බැලීමේදි දැකිය හැකි ගුණාත්මක වෙනසක් වත්තේ විවිධ ආගමික කණ්ඩායම් අතර පැවතුණු ආතතිත් එක්තරා ආකාරයකට සමනය වෙමින් පැවතිමක් දක්නට ලැබීමයි." මෙම කාලය පිළිබඳව සලකා බැලීමේදි දැකිය හැකි ගුණාත්මක වෙනසක් වන්නේ විවිධ ආගමික කණ්ඩායම් අතර පැවතුණු ආතතින් එක්තරා ආකාරයකට සමනය වෙමින් පැවතිමක් දක්නට ලැබීමයි. මෙයට මුලික හේතුව ලෙස දැක්විය හැක්කේ රාජපක්ස ආණ්ඩුවේ පරාජය හේතු කොට ගෙන අන්තවාදී ආගමික කණ්ඩායම් අත තිබු බලය දැඩි ලෙස අභියෝගයට ලක් වීම හමුවේ ඔවුන් එක්තරා ආකාරයකට බෙලහීන තත්වයකට ලක් වී තිබිමයි. විශේෂයෙන් බොදු බල සේනා, රාවණා බලය සහ සිංහල රාවය වැනි අන්තවාදී සංවිධානවල දැඩි නිහැඩියාව මෙයට හොද උදාහරණයකි.

කෙසේ නමුත් මෙයින් අදහස්වන්නේ ශුී ලංකාව තුළ ආගමික නිදහස ස්ථාපිත වී ඇති බව නොවේ. මක් නිසාද යත් මෙම වසරක කාලය

ඇතුළත අලුත්ගම වැනි සිදුවීමක් හෝ කිසියම් ආගමික අන්තවාදී කණ්ඩායමක බලවත් වීමක් දක්නට නොලැබුන ද ආගමික නිදහසට බාධා පමුණුවන කුඩා සිදුවීම් නම් තවමත් දක්නට ලැබේ. උදාහරණයක් ලෙස The National Christian Evangelical Alliance of Sri Lanka (NCEASL) මෙම කාලය තුළ කතෝලික ජනතාවගේ ආගමික නිදහසට බාධා වෙන ආකරයේ සිදු වීම් 36ක් ඉදිරිපත් කර තිබේ¹⁸. නමුත් මෙහිදී දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ මෙම සිදුවීම් එක්තරා ආකාරයකට හුදකලා සිදුවීම් ලෙස වාර්ථා වනවා විනා රාජපක්ස ආණ්ඩුව කාලයේ දකින්න ලැබුණු ආකාරයේ සංවිධිතබවක් දක්නට නොලැබීමයි. එනම් මෙම සිදුවීම්වලට වගකිවයුත්තන් බොහෝ විට එම පුදේශයේ තිබෙන පොලිසිය සහ පුදේශීය ආගමික නායකත්වය යැයි සැලකිය හැක. එමෙන්ම අනෙක් වැදගත් කරුණවන්නේ කතෝලිකයින්ට සිදුවන හිංසනයන්ගේ පාර්ශවකරුවන් හුදෙක් බෞද්ධ භික්ෂුන් පමණක්ම නොවන අතර සමහර අවස්ථාවලදී හින්දු ආගමිකයින් විසින් ඔවුන්ගේ බල පුදේශයන්වලදී කතෝලික ආගමිකයින්ගේ ආගමික නිදහසට බාධා කරනු ලැබ තිබීමයි.

රාජපක්ස ආණ්ඩුවේ අවසාන කාලයේදී උත්සන්න වූ සිංහල බෞද්ධ- මුස්ලිම් ගැටුම අපට මෙම කාලය තුළ ද තවම දක්නට ලැබේ. විශේෂයෙන් බොදු බල සේනා නම් වූ අන්තවාදී සංවිධානය තවමත් එහි කියාකාරීත්වය රජයේ අනුගුහයකින් තොරව කර ගෙන යාමට හැකි වීම තුළ විටින් විට බෞද්ධ-ඉස්ලාම් ආගමික සංහිදියාව පළුදු වන ආකාරයේ අන්තවාදී පුකාශයන් කරනු දක්නට ලැබේ. උදාහරණයක් ලෙස ගලබොඩඅත්තේ ඥානසාර නම් භික්ෂුව ජූනි 21 දින මහියංගණයේ දී මුස්ලිම් ජාතිකයින් හට තර්ජනය කලේ අලුත්ගම සිදුවීම නැවත සිදුවිය හැකි යැයි පුසිද්ධියේ පවසමිනි ¹⁹. මේ සම්බන්ධයෙන් ශුී ලංකා මුස්ලිම් කවුන්සිලය පොලිස්පතිවරයාට පැමිණීලි කර ඇතත් දැනට පෙනෙනා ආකාරයට මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු පියවරක් පොලිසිය විසින් ගෙන නැත. එසේම මුස්ලිම් අන්තවාදී නායකයකු වන

¹⁸ එම සිදුවීම් සඳහා සවිස්තර වාර්තා පහත සබැදියෙන් ලබා ගත හැක. <u>http://nceasl.org/category/incident-reports/</u>

¹⁹ http://www.asiantribune.com/node/89140

අමාතා රිෂාඩ් බදුර්දීන් විසින් ඥානසාර භික්ෂුව නබිතුමාට අපහාස කලා යැයි පවසමින් ඥානසාර භික්ෂුවව මරා ගෙන මැරෙන්නට ඔහු සූදානම් යැයි පුකාශ කිරීම තුළ බෞද්ධ-ඉස්ලාම් සංහිදියාව නැවත වරක් අර්බුදකාරි තත්වයකට යන ලදී. මෙම පුකාශය බෞද්ධ අන්තවාදීන් හුවා දැක්වූයේ ඥානසාර භික්ෂුවට කළ මරණ තර්ජනයක් ලෙසය²⁰.

මෙම සිදුවීම්වලින් පෙනෙනුයේ වර්තමාන රජය ආගමික අන්තවාදයන් කෙරෙහි දක්වන ලිහිල් ආකල්පය යි. නමුත් ආගමික අන්තවාදයන්ට එරෙහිව සමාජ ජාල තුළ දී සාමානා පුද්ගලයින් විසින් කරනු ලැබූ මැදිහත් වීම් රාජපක්ස ආණඩුවට සාපේක්ෂව නිදහස් ආකාරයකින් මෙම කාලය තුළ සිදු වීම දැක ගත හැකිය. මෙයට හොදම උදාහරණය වූයේ ෆේසුබුක් හී වයිරල් වුණු "සිංහ ලේ"වාාපාරය ෆේස්බුක් තුළින්ම පැමිණි දැඩි විරෝධය හමුවේ අඩපණ වීමයි. මෙම සිංහ ලේ වාාපාරය ආරම්භයේ පටන්ම ජාතිවාදී ස්වරුපයක් දැරූ අතර මෙය ජනපිය වූයේ සිංහල බෞද්ධ ජාතිවාදීන් අතරය. නමුත් සමාජ ජාල කිුියාකාරීන්ගේ උත්සාහය හේතු කොට ගෙන එක් ජාතියක්, එක් ආගමක් පමණක් උත්කර්ෂයට නැංවීම වෙනුවට සියලුම ජාතින් හා ආගමිකයින් එකතු විය යුතුය යන අදහස පුවර්ධනය විය. නමුත් පැවසිය යුතු දෙය වන්නේ මෙම ආගමික සංහිදියා පුවණතාවය සිදු වූයේ රාජා මැදිහත් වීමකින් තොරව බවයි.

මේ ආකාරයෙන් බලන කල ගත වූ වසරක කාලය තුළ ආගමික නිදහස සම්බන්ධයෙන් රාජපක්ස රජයට සාපේක්ෂව පැහැදිලි වර්ධනයක් දැක ගත හැකිය. මෙයට මූලික හේතුව වන්නේ වර්තමාන රජය මෙම ආගමික අන්තවාදයන්ට අනුගුහය දැකිවීමෙන් වැලකි සිටීමයි. කෙසේ නමුත් රාජපක්ස රජය කාලයේ දි උච්චස්ථානයට පත් වූ ආගමික අන්තවාදයන්වල කියා තවමත් ශී ලංකා සමාජය තුළ විටින් විට දැකිය හැක. මෙම නිසා වර්තමාන රජය ආගමික සංහිදියාවට බාධා කරන්නවුන්ට දඩුවම් දෙමින් සහ ආගමික සංහිදියාව සාමානා ජනතාව අතර පුවර්ධනය කරමින් ගත වූ වසරේ දැක්වූවාට වඩා සකීය දායකත්වයක් ලබා දීමෙන් ශී ලංකාව ආගමික සංහිදියාව සහිත රටක් බවට පත් කළ යුතු වේ.

²⁰ http://nethnews.lk/article/1560

6. අධාාපනය කොයිබටද?

සමල් විමුක්ති හේමචන්දු

2016/07/27 දින සයිටම් විරෝධී සිසු ජන වාහපාරය මගින් නුගේගොඩ දී සංවිධානය කල පා ගමන සහ යලිය. ඡායාරූපය - අන්තර්විශ්වවිදාහලයීය ශිෂා බල මණ්ඩලය http://www.iusfsl.org/2016/07/blog-post_27.html

න වූ වසරක කාලය ශී ලංකාවේ අධාාපනය සම්බන්ධයෙන් ධනාත්මක වර්ධනයක් පෙන්වූ කාලපරිච්ඡේදයක් ලෙස දැක්විය හැක. එනම් ජනවාරී 8 දින ජයගුහණය කරනු ලැබූ පුතිපත්තිමය පොරොන්දු එක්තරා පුමාණයකින් ඉෂ්ට කිරීමට වර්තමාන රජය මැදිහත් වීම මෙම කාලය තුළ දක්නට ලැබුණි. කෙසේ නමුත් රාජපක්ස රජයේ නිශේධාත්මක අංගයන් ද වර්තමාන රජයේ කියාකාරකම් තුළින් යම් ආකාරයකට දක්නට ලැබීමද සැළකිය යුතුය. මෙම ලිපියේ මූලික අරමුණවන්නේ 2015 අගෝස්තු 17 සිට 2016 අගෝසතු 17 දක්වා වූ වසරක කාලය තුළ අධාාපනය සම්බන්ධයෙන් වූ සිදුවීම් පිළිබඳ විමර්ශනයක් කිරිමය.

මෙම වසර තුළ අධාාපනය සම්බන්ධයෙන් සිදු වූ ධනාත්මකම සිදුවීමවන්නේ 2016 අයවැය යෝජනා මගින් අධාාපනයට වෙන් කරන ලද මුදල් පුමාණය වැඩි කිරීමය. අයවැය පාර්ලිමේනතුවේදි ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවේදී මුදල් අමාතාවරයා පුකාශ කර සිටියේ මෙවර අයවැය තුළින් අධාාපනයට 5.4% ක් වෙන් කර ඇති බවයි. නමුත් අධාපනය සම්බන්ධයෙන් උනන්දුවක් දක්වන විද්වතුන් මෙම අයවැය යෝජනා විශ්ලේෂණය කරමින් දක්වා සිටියේ මෙවර අයවැයේ දී පාසල් ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි වටිනාකම් (Capital Carrying Cost) ද අන්තර්ගත කර ඇති බවයි. කෙසේ නමුත් ඔවුන් දක්වා සිටියේ මෙම වටිනාකම් ඉවත් කිරිමෙන් පසුවද එය 2.72%ක අගයක් ගන්නා අතර එය පෙර වසරේ වෙන් කරන "මෙම කියාවලිය දිගටම පැවතුනහොත් සිදුවිය හැකි පුධාන හානිය වන්නේ පොහොසත් දෙමව්පියන් සිටිනා පාසල් දියුණුවීමත් දුප්පත් දෙමව්පියන් සිටිනා පාසල් තව තවත් ආගාධයට යාමත් පමණි." ලද පුතිශතය වන 2.07% ට සාපේක්ෂව වැඩි වීමකි²¹. කෙසේ නමුත් මෙම සිදුවීමෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ වර්තමාන රජය පුතිපත්තියක් ලෙසට අධාාපනයට දළ දේශිය නිශ්පාදනයෙන් 6%ක් වෙත් කිරීමේ යෝජනාව පිළිගෙන තිබෙන බවයි. එසේම මෙම අයවැයේ අධාාපන යෝජනා තුළින් වැඩි අවදානය යොමු කර ඇත්තේ පාසල්වල සහ විශ්ව විදාහලවල යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමටය. රජයේ අධාාපන ආයතනවල පවතින භෞතික දුෂ්කරතාවයන් සැලකීමේදි මෙය ඉදිරිගාමි පියවරක් ලෙස සැලකිය හැක. නමුත් මේ සම්බන්ධයෙන් විශ්ව විදහාල ශිෂා නායකයකු මා හට දන්වා සිටියේ මෙම යෝජනා කියාත්මකවන්නේ ඉතාම පසුගාමී ආකාරයකින් බවයි. උදාරණයක් දක්වනවා නම් ශුී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිදහාලයට නව නේවාසිකාගාරයක් ඉදි කිරීමට අනුමැතිය ලැබි

තිබුණත් තවම ඒ පිළිබඳ කිසිදු පියවරක් ගෙන නොමැතිබවත්ය. එසේම මෙවර අයවැය යෝජනාවලින් නැවත වතාවක් මහපොළ දීමනාව රුපියල් 5000ක් කර තිබීම මුලා දුශ්කරතා සහිත ශිෂායිනට විශාල සහනයක් වී තිබිම පැසසිය යුතුය.

මෙම කාරණාවලට අමතරව පෙන්වා දිය යුතු අනෙක් වැදගත්ම දෙය වන්නේ මහින්ද රාජපක්ෂ ආණඩුවේ තිබූ නිශේධාත්මක කියාවන් මෙම ආණ්ඩුව විසින් තවත් ඉදිරියට ගෙන යාමක් පසුගිය වසරක කාලය තුළ දක්නට ලැබීමය. පාසල් අධාාපන වියදම් සම්බන්ධ උදාහරණයකින් පවසනවා නම් පාසල්වල වියදම් පියවීම සඳහා පසුගිය රජය විසින් දිරිමත් කරන ලද අවිධිමත්ව දෙමාපියන්ගෙන් මුදල් එකතු කර ගැනීමේ කියාවලියට මෙම රජය විසින් නෛතික ස්වරූපයක් ලබා දී තිබිමයි. මෙමගින් රජය බලාපොරොත්තු වන්නේ දෙමව්පියන්ට පාසල් නඩත්තුව පිළිබඳ වගකීම් පවරා රාජායේ මැදිහත් වීම අවම කිරීමයි. මෙම තත්වය හොදින් දැකිය හැක්කේ 2016 දි සම්මත කරගන්නා ලද පාසල් සංවර්ධන සභා පනත තුළය. මෙම පනත මගින් සිදුවූයේ පාසලේ සංවර්ධන කටයුතු තීරණය කිරීමට පාසල් සංවර්ධන සභාවලට බලය පැවරීමයි. පාසල් සංවර්ධන සභා යනු පාසල් සංවර්ධන සමිතියෙහි දිගුවකි. මේ අනුව මෙම සභාවලට පාසල් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මුදල් සොයා ගැනීමේ බලය පැවරී ඇත. මෙහිදී දෙමාපියන්ගෙන් මුදල් අයකර ගැනීම පමණක් නොව පාසල් දේපල කුලියට ලබා දීම හරහා ද මෙම සභාවලට පාසල් නඩත්තුව වෙනුවෙන් මුදල් උපයා ගත හැක. මෙහිදී සිදු වන්නේ පාසල මුදල් එකතු කිරීමේ ඒකකයක් බවට පත් වීමයි. මෙම කියාවලිය දිගටම පැවතුනහොත් සිදුවිය හැකි පුධාන හානිය වන්නේ පොහොසත් දෙමව්පියන් සිටිනා පාසල් දියුණුවීමත් දුප්පත් දෙමව්පියන් සිටිනා පාසල් තව තවත් ආගාධයට යාමත් පමණි. මෙමගින් දැනටමත් සමාජය තුළ ඔඩු දුවා ඇති පාසල් අතර පවතින අසමානතාවය රජයේ මැදිහත් වීම අවම වීම තුළ තීව්ර විය හැක.

රාජපක්ෂ රජයට එල්ල වූ පුධාන විවේචනයක් වූයේ අධාාපනය දේශපාලනීකරණය වීමය. වර්තමාන ආණ්ඩුව බලයට පත් වන විට ඔවුන් ඉදිරිපත් කළ පුධාන සටන් පාඨයක් වූයේ අධාාපනය නිර්දේශපාලනීකරණය කිරිමයි. නමුත් මෙම පොරොන්දුව උල්ලංඝනය කරමින් උසස් අධාාපන

²¹ https://www.colombotelegraph.com/index.php/increasing-the-education-budget-the-merging-of-educationbusiness/

අමාතාවරයා කැළණීය විශ්වවිදාහලයේ පැවතුණු ආචාර්ය පුරප්පාඩු පිරවීමේදී තමාගේ දේශපාලන හිතවතෙකු පත් කරන ලෙසට ලිපියක් මඟින් විශ්වවිදාහල පරිපාලනයට දැනුම් දෙන ලදී. මෙම කරුණ සමාජ ජාල සහ මාධා මඟින් එළිදරව් වීමෙන් පසුවද අමාතාවරයා තම කි්යාව සාධාරණීකරණය කිරීමට උත්සහ කිරීම සමාජය තුළ දැඩි ලෙස විවේචනයට බදුන් වූ කරුණකි²².

වර්තමානයේදී ගෝලීය ආර්ථිකය තුළ අධාාපනය විකිණිය හැකි භාණ්ඩයක් වෙමින් පවතී. එනම් අධාාපනය වෙළදපල තර්කනයට යටත් කොට ලාභ ලැබිය හැකි ආයතනයක් බවට පත් කිරීම මෙහි මුඛා අරමුණයි. මෙම ගෝලීය තත්වය සැලකිල්ලට ගෙන අධාාපනයෙන් ලාභ ලැබීමේ අරමුණීන් රාජපක්ස රජය මෙරට පෞද්ගලික වෛදා විදාාලයක් ආරම්භ කිරීමට අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව මාලඹේ කේන්දු කොට ගෙන South Asian Institute of Technology and Medicine (SAITM -සයිටම්) පිහිටුවන ලදී. ආරම්භයේ පටන්ම මෙයට දැඩි විරෝධයක් ශිෂායින්, විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරු සහ පාසල් ගුරුවරුන් කේන්දුකරගත් සමාජ සංවිධානවලින් එල්ල වුණි. රාජපක්ෂ රජය පරාජයටද මෙම කරුණ කේන්දීය බලපෑමක් කරන ලදී. කෙසේ නමුත් වර්තමාන රජය මෙම ආයතනය අහෝසි නොකර ඒ සම්බන්ධයෙන් මෘදු පිළිවෙතක් අනුගමනය කිරීම සමාජය විසින් දැඩි ලෙස විවේචනය කොට තිබේ. මෙම ලිපිය ලියන මොහොත වන විට විවිධ සංවිධාන සහ පුද්ගලයින් අධාහපනය පෞද්ගලීකරණය කිරීමට එරෙහිව විශාල විරෝධතා වහාපාරයක් ආරම්භ කොට තිබේ.

"විශ්ව විදාහාල ශිෂාහශිෂාහවන්ට නිදහසේ අධාහපනය ලැබීමට ඇති අයිතිය උල්ලංඝණය කරන මෙම කි්යාවලිය නැවැත්වීමට වර්තමාන රජය ද පෙර රජයන් මෙන් ධනාත්මක පුවේශයකට යනවා වෙනුවට කරනුයේ නවකවදය පිටින් දමා ආණ්ඩුවට විරුද්ධ ශිෂා නායකයින් මර්දනය කිරීමයි." රජයේ කි්යාකාරකම්වලට අමතරව සමාජ අවධානය දිනා ගත් වැදගත් කරුණක් වූයේ විශ්ව විදාහල තුළ පවතින නවකවදය සහ යාපනය විශ්වවිදාහලයේ ඇති වූ දෙමල සිංහල ගැටුමයි. නවකවදය සම්බන්ධයෙන් කතා කිරීමේදි සමාජයේ පිළිගත් පොදු මතයවන්නේ නවකවදය විශ්ව විදාහලවලින් තුරන් කල යුතුය යන්නයි. සෑම වසරකම නවක සිසුන් බදවා ගන්නා කාලයට ඉස්මතුවන මෙම විරෝධය මෙම වසරේදී ඉස්මතු වූයේ කැළණීය විශ්වවිදාහලයේ පළමු වසරේ ශිෂාහවක් ශාරීරික සහ මානසික හිංසනයකට ලක් කිරිම හේතු කොට ගෙන පොලිසියට පැමිණීලි කිරීමේ සිද්ධියයි. විශ්ව විදාහල ශිෂාශිෂාහවන්ට නිදහසේ අධාහපනය ලැබීමට ඇති අයිතිය උල්ලංඝණය කරන මෙම කියාවලිය නැවැත්වීමට වර්තමාන රජය ද පෙර රජයන් මෙන් ධනාත්මක පුවේශයකට යනවා වෙනුවට කරනුයේ

නවකවදය පිටින් දමා ආණ්ඩුවට විරුද්ධ ශිෂා නායකයින් මර්දනය කිරීමයි.

යාපනය විශ්ව විදහාලය තුළ සිදු වූ දෙමළ සිංහල ගැටුම සමාජයේ පවතින පුතිවිරුද්ධතා තවම සමනය වී නොමැති බවට කියාපාන සිදුවීමකි. ගැටුමට හේතුව වූයේ නවකයින් පිළිගන්නා උත්සවයකදී සිංහල සිසුන් සිදු කළ උඩරට නර්තනයකට දෙමළ සිසුන් පිරිසක් විසින් පහර දීමයි. විශ්වවිදහාල යනු පුතිවිරුද්ධ අදහස් සට්ටනය වන තැනක්ය යන පරමාදර්ශී අදහසට පුතිවිරුද්ධව යමින් මෙම අදහස්මය ගැටුමක් නොව ශාරීරික ගැටුමක් වීම වර්තමාන ශී ලාංකික අධාපතයේ බේදවාචකය මනාව පෙන්වයි. මෙහිදි

²² https://www.colombotelegraph.com/index.php/kiriella-justifies-political-interference-nirmal-says-justificationmore-dangerous-than-letter/

මෙවැනි ගැටුම්කාරී තත්වයන් වලක්වා විශ්වවිදාහල විවිධ අදහස් නිදහසේ සංසරණය වීමට අවශා පසුබිම සැකසීමට කියාකාරී විය යුතුය.

අවසන් වශයෙන් කිව යුතුවන්නේ රාජපක්ස රජයට සාපේක්ෂව අධාාපනය සම්බන්ධ ධනාත්මකබාවයක් මෙම කාලය තුළ දැකිය හැකි වුවත් අධාාපනය ගුණාත්මක වශයෙන් ඉහළ නැංවීමට තවත් බොහෝ දැ මෙම රජයට සිදු කිරීමට ඉතිරි වී තිබෙන බවයි. මෙහිදී වඩා වැදගත්වන්නේ තම දේශපාලන නාායපතු පසෙකින් තබා අධාපනයේ ගුණාත්මකබාවය වෙනුවෙන් කටයුතු කළ හැකි පාලන තන්තුයක් හා පුතිපත්ති මාලාවක් රජය විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු වීමයි. නමුත් පෙනෙන්න තිබෙන ආකාරයට සමාජය විසින් විශාල පීඩනයක් එල්ල නොකලහොත් මෙම රජය ද රාජපක්ස රජය මෙන් අනාගතයේ කියාකරනු නොඅනුමානය. **7. மலையக பெருந்தோட்ட மக்களும் நல்லாட்சியை அணுகுதலும்** Up-Country – Plantation People and Access to Good Governance.... *பி.பி. சிவப்பிரகாசம*

லையகக் தமிழர்கள் இலங்கையின் மொத்த சனத்தொகையில் 5.4 (2012)வீதத்தினராவர். "பெருந்தோட்டத்தமிழர்கள்", "இந்திய வம்சாவளித் தமிழர்கள்" என பெருந்தோட்டங்களிலே தோட்டத்துறையில் அழைக்கப்படும் இவர்கள் வாழ்வதுடன் பெரும்பான்மையினர் உழைத்தும்வருகின்றனர். தமிழ் பேசும் இவர்களுள் இந்து பெருந்தோட்டங்களில் 914,000 மக்கள் மதத்தவர்களாவர். வாழ்கின்றார்கள், இவர்களுள் ஏறத்தாழ 800,000 பேர்கள் இந்திய வம்சாவளித் தமிழர்களாவர். இவர்களின் முன்னோர்கள், 1820கள் தொடக்கம், இலங்கையின் கோப்பி, தேயிலை, இறப்பர் தோட்டங்களில் வேலை ஆங்கிலேயர்களால் தென்னிந்தியாவிலிருந்து கொண்டு செய்வதற்காக வரப்பட்டவர்கள். பராமரிக்கும் பெருந்தோட்டக் குடியிருப்பாளர்களுக்கு அவர்கள் பெருந்தோட்டநிலம் வாழ்வாதாரத்திற்கு மாத்திரமான ஆதாரமன்று, அவர்களின் தனித்துவம் மற்றும் குழு அடையாளங்களின் உறுதியான அடித்தளமுமாகும். அதனாலேயே அவர்கள் மலையக மக்கள் என அழைக்கப்படுகின்றனர். பெரும்பாலான தொழிலாளர்கள் ஏறத்தாழ இருநூறு ஆண்டுகள் பெருந்தோட்டத்திலேயே வாழ்ந்துவரும் பரம்பரையை சேர்ந்தவர்களாவர்.

1. 100 நாள் வேலைத்திட்டத்தில் மலையக மக்கள் உள்வாங்கப்பட்டனரா?

நல்லாட்சிக்கான அரசாங்கம், அதன் கொள்ளைத்திட்டத்தில் 100 வேலைத்திட்டம் மிக முக்கியமானதாக பேசப்பட்ட ஒன்றாகும். தேசிய ரீதியாக இந் 100 நாள் திட்டம் சில மாற்றங்களை முன்னெடுக்கப்பட்ட போதும், மலையக குறிப்பாக பெருந்தோட்ட மக்களிடையே வாழ்நிலைமையிலோ, தொழில் நிலைமைகளிலோ பெரும் மாற்றத்தை கொண்டு வரவில்லை என்றே குறிப்பிடவேண்டும்.

100 நாள் வேலைத்திட்டத்தில் உத்தேச நலன் சார் வேலைத்திட்டங்கள்

- மலையக மக்களை தற்போதைய லயன் வாழ்க்கையிலிருந்து மீட்டெடுத்து காணி உரிமையுடன் கூடிய சகல வசதிகளும் கொண்ட நவீன மயமான கிராமிய சூழலில் தனி வீடுகளும், பொது வசதிகளும் அமைத்து கொடுப்பதுடன் இத்திட்டம் முழுமையாக தோட்ட நிர்வாகத்திற்கு அப்பாற்பட்ட நிலையில் பிரதேச சபைகளின் மூலம் சேவைகளை பெறக்கூடியவாறு உருவாக்கிக் கொடுத்தல். (73)
- மலையக மக்களது வாழ்வாதார கட்டமைப்பு கல்வி, உயர் கல்வி, கலாசார, சுகாதார பொது வசதிகள் சம்பந்தமாக நிர்வாக அமைப்புகள் மீண்டும் ஸ்தாபிக்கப்பட்டு அரச சேவைகள் அம்மக்களுக்கு நேரடியாக கிடைக்க ஆவண செய்வதற்கான ஏற்பாடுகளை மேற்கொள்வது. கல்வி பொதுதராதர பரீட்சைக்கான விஞ்ஞானம், கணிதம், ஆங்கிலம் கற்பிக்க கூடிய விசேட பாடசாலைகள் மலையகத்தில் உருவாக்குதல். (74)

நல்லாட்சிக்கான அரசாங்கம் "மலைநாட்டு புதிய கிராமங்கள் உட்கட்டமைப்பு, சமூக அமைச்சு" உருவாக்கியுள்ளமை அபிவிருக்கி ஒன்றை ஒரு நல்ல நடவடிக்கையாக கருதலாம். கடந்த அரசாங்கங்களினால் ஒதுக்கப்பட்ட மலையக சமூகம் சர்பாக புதிய அரசாங்கம் ஓர் அமைச்சை உருவாக்கியுள்ளமை வரவேற்கப்படவேண்டிய விடயமாகும். கடந்த 2015/2016 ஆண்டிற்கான வரவு செலவு திட்டத்தில் 1000 மில்லியன் ரூபாய்கள் பெருந்தோட்ட சமூகத்தின் அபிவிருத்திக்கு ஒதுக்கியுள்ளமை வரவேற்கப்பட வேண்டிய விடயமாகும். ஆனால் வரலாற்று ரீதியாக அபிவிருத்தியில் ஓரங்கட்டப்பட்ட மலையக சமூதாயம், பாரியதொரு சமூக மாற்றத்தை எதிர்கொள்ள, இந்நிதியானது போதுமானதா மக்களின் எதிர்பார்ப்புக்கள் என்ற கேள்வி எழும்புகின்றது. அபிலாசைகள் நிறைவேற்றப்படுவதிலே மந்தக்கெதி காணப்படுவதை அவதானிக்கலாம். இலங்கையிலேயே மிக வறுமையான சமூகமாக காணப்படுவது பெருந்தோட்ட சமூகமாகும். (11% வறுமை 2012/2013) இது தேசிய மட்டத்தில் 6.7%மாக காணப்படுகின்றது. ஆகவே அபிவிருத்தியில் பாகுபாடுகள் காட்டப்பட்டு வந்துள்ளமை இவ்வாறான வேறுபாட்டை காட்டி நிற்கின்றது. வீடமைப்பு நிலைமைகளை பொறுத்தவரையில் இன்றுவரை ஏறக்குறைய 56% த்தினர் லயன் அறைகளிலேயே வாழ்கின்றனர். இந்த வீடமைப்பு முறையே இம்மக்களின் பெண்களின், சிறுவர்களின் பல்வேறு மனித உரிமை மீறல்களுக்கு காரணமாக அமைகின்றன.

தோட்ட தொழிலாளர்களின் வாழ்வாதாரம் என்பது தோட்டத் தொழில் துறையில், குறிப்பாக தோட்ட தொழிலின் மூலம் கிடைக்கும் நாட்சம்பளத்திலேயே தங்கியுள்ளது. அவர்களின் சம்பளம் கூட்டு உடன்படிக்கை மூலம் நிர்ணயமாக்கப்படுகின்றது. கடந்த 2013 ஆண்டிலிருந்து இன்றுவரை ஒப்பந்தம் மறுபரிசீலனை செய்யப்படவில்லை. தொழிற்சங்கங்கள் - முதலாளிமார் சம்மேளனம் இழுத்தடிப்பை செய்து வருகின்றன. இன்று வாழ்க்கை செலவானது மிக வேகவாக அதிகரித்து செல்கின்றது. ஆனால் கடந்த ஒரு மேலாக தொழிலாளர்களுக்கு வருடத்திற்கு தோட்ட சம்பள உயர்வு அதிகரிக்க படாமையினால் அம்மக்கள் பெரும் சிறமங்களுக்குள்ளாகி வருகினறனர். இவ் அரசாங்கம், அரசாங் ஊழியர்களுக்கு அல்லது தனியார்த்துறை ஊழியர்களுக்கு வழங்கிய ஊக்க தொகையை பெருந்தோட்ட தொழிலாளர்களுக்கு வழங்கப்படவில்லை. அண்மையில் ரூபா வழங்கப்படுவதாக குறிப்பிடபட்டாலும்கூட, அதன் நிலைத்திருக்ககூடிய தன்மை 2500 கேள்விக்குறியே. ஆனால் நல்லாட்சிக்கான அரசாங்கமானது ஏறக்குறைய ஒரு மில்லியன் மக்களின் வாழ்வாதார நலனில் எவ்வாறான தலையீட்டை செய்துள்ளது என்பது இன்று மாபெரும் கேள்வியாகியுள்ளது.

பெருந்தோட்ட துறையை பொருத்தவரையில் 22 பிராந்திய கம்பனிகள் ஏறக்குறைய 450 பெரிய தோட்டங்களை நீண்ட கால குத்தகை அடிப்படையில் நிர்வகித்து வருகின்றன. இதேபோல் ஏறக்குறைய 31ற்கு மேலான தோட்டங்களை அரசாங்க நிறுவனங்களான மக்கள் தோட்ட அபிவிருத்தி சபை (JEDB), அரச பெருந்தோட்ட யாக்கம் (SLSPC), எல்கடுவ பிலான்டேசன் கம்பனி என்பன நிர்வகிக்கின்றன. பிராந்திய கம்பனி தோட்டங்களை பொருத்தளவில் EPF, ETF என்பன வழங்கப்படுகின்றன என்று குறிப்பிடப்படுகின்றது. ஆனால் அரசாங்கத்தினால் நிர்வகிக்கப்படுகின்ற JEDB. SLSPC, எல்கடுவ பிலான்டேசன் கம்பனி தோட்டங்களிலேயே கடந்த 12 ஆண்டுகளுக்கு மேலாக ஏறக்குறைய 12ஆயிரம் தொழிலாளர்களுக்கு தொழிலாளர்களின் சம்பளத்திலிருந்து அறவிடப்பட்ட 1888 மில்லியன் ரூபா (2013) EPF, ETF என்பன மத்திய அனுப்பப்படவில்லை. அதேபோல் பெறும் தொழிலாளர்களுக்கு வங்கிக்கு ഒല്ഖ கிடைப்பதில்லை அக்குறிப்பிட்ட காலத்திற்கான பணம் என்றும் தொழிலாளர்கள் முறையிட்டு வருகின்றனர். இவ்வாறான பாரியதொரு மனித உரிமை மீறல் இடம்பெற்று வந்துள்ளது. புதிய அரசாங்கம் கையேற்றப்பின் இவ்பிரச்சனையை தீர்ப்பதற்கு தலையீட்டை ஆயிரக்கணக்கான செய்து வருகின்றமை குறிப்பிடத்தக்கது. என்றாலும் இன்னும் தொழிலாளர்களுக்கு EPF, ETF என்பன வழங்கப்படவில்லை அல்லது அசமந்த போக்கு காணப்படுகின்றது.

8. ගත වූ වසර තුළ කම්කරුවාගේ ජීවන මට්ටම

පද්මිණි වීරසුරිය

ලංකා වෙළෙඳ කාර්මික හා පොදු කම්කරු සංගමය, නිදහස් වෙළෙද කලාප හා පොදු සේවා සේවක සංගමය හා ලංකා බැංකු සේවක සංගමය ඒකාබද්ධව පවත්වන මැයි දින පෙළපාළිය 2016, මැයි 1 දින. ඡායාරූපය-Free Trade Zones & General Services Employees Union ෆේස් බුක් පිටුව

''මෙතෙක් දිනාගත් කම්කරු අයිතිවාසිකම් සියල්ල <u>දිනාගත්තේ</u> ඇත්නම් කම්කරුවන්ගේ සංවිධානගත වීම තුලින් හාම්පුතුන් හෝ රජයන් විසින් ඒවා මිස බන්දේසියක තබා කම්කරුවන් වෙත පිරිනැම නිසා නොවේ. එම නිසා කම්කරුවන්ගේ සාමූහික එකමුතුවිම තුලින් මෙන්ම සංවිධාන ගත වි ශක්තිමත් බලයක් ගොඩ නගා විම හැකි තුලින් ගත අයිතිවාසිකම් දිනාගත හැකි වනු ඇත."

නිදහස් වෙලද කලාප ඇතුලු පෞද්ගලික අංශයේ කම්කරුවන් ගෙන් ලාභ කිකරු ශුමය මත පදනම්ව කරන ශුම සූරාකෑම මර්ධනය අති විශාලය.

නිදහස් වෙලද කලාප සහ ඇගලුම් ක්ෂේතුය සියයට 80ක් පමණ අති බහුතරය අවුරුදු 18ත් 25ත් අතර තරුණ කාන්තාවන් වේ. මේ අතරින් බොහෝ දෙනා ඈත ගම්බද පලාත්වල සිට නගරයට සංකුමනය වුවන්ය. 2016 ජනවාරි වන විට අලුත්ම සංඛාා ලේඛන වනුයේ පහත පරිදිය.

ශී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය [ආයෝජන මණ්ඩල නීතියේ 17 කොටසට අනුව අනුමත වූ වාහාපෘති]

කලාපය තුළ පිහිටා ඇති වාණිජමය වශයෙන් කියාත්මක වන ඇගළුම් සහ ඇහළුම් නොවන වාාපෘති

අපනයන සැකසුම් කලාප/ කාර්මික උදාාාන (EPZ /IP)	වාාපෘති ගණන			
	ඇහළුම	ඇහළුම් නොවන	එකතුව	
මල්වත්ත	2	1	3	
බියගම	21	41	62	
කටුනායක	37	49	62	
කොග්ගල	15	10	25	
මීරිගම	1	9	10	
හොරණ	1	17	18	
මාවතගම	7	1	8	
පොල්ගහවෙල	3	2	5	
වතුපිටිවල	8	11	19	
මිරිජ්ජවිල	1	3	4	
පල්ලෙකැලේ	7	5	12	
සීතාවක	23	6	29	
මුළු එකතුව	126	155	281	

මූලාශුය: MIs/Bol / 06 01 2016

මෙතෙක් දිනාගත් කම්කරු අයිතිවාසිකම් ඇත්නම් ඒ සියල්ල දිනාගත්තේ කම්කරුවන්ගේ සංවිධානගත වීම තුලින් මිස හාම්පුතුන් හෝ රජයන් විසින් ඒවා බන්දේසියක තබා කම්කරුවන් වෙත පිරිනැමු නිසා නොවේ. එම නිසා කම්කරුවන්ගේ සාමුහික එකමුතුවිම තුලින් මෙන්ම සංවිධාන ගත වි ශක්තිමත් බලයක් ගොඩ නගා ගත හැකි විම තුලින් අයිතිවාසිකම් දිනාගත හැකි වනු ඇත.

මෙම කම්කරු ස්තුන්ට බලපාන්නාවු පුධාන පුශ්ණ වන්නේ,

නිවාඩ, වැටුප්, සෞඛා, ටාගට්, අතිකාල සහ පුවාහන ආදීයයි.

අවම වැටුප 13500 යි

පෞද්ගලික අංශයේ කම්කරුවන්ගේ ජාතික අවම වැටුප රුපියල් 10000ක් ලෙස පිලිගැනෙන අතර එය පනතක් මගින් නීතිගත කල එකකි. 2005 අයවැය සහන දීමනා පනතින් රුපියල් 1000ක් සහ 2015 අයවැය සහන දිමනා පනතින් ලැබුනු රු2500 සමග එකතු කල විට පෞද්ගලික අංශයේ කම්කරුවන්ගේ අවම වැටුප 13500ක් වේ. මෙම වැටුප් වැඩිවීම් අද වන විටත් සමහර හාම්පුතුන් විසින් කම්කරුවන්ට නිසි ආකාරයෙන් ලබා දෙන්නේ නැත. මෙහිදී අවම වැටුප නොගෙව්වොත් නීතිය ඉදිරියට යා හැකි බව කම්කරුවන් විසින් අවබෝධ කර ගත යුතුව ඇත.

සෞඛා පුශ්ණ

එක දිගට පැය 12ක් හිටගෙන වැඩ කිරිම නිසා ලෙඩරෝග වලට ගොදුරු වු කම්කරු ස්තින් බොහෝය. අධික රශ්ණය (පුෂින් මැෂින්), නහර ගැටගැසිම්, කකුල් ඉදිමීම් ආදිය වේ

''~~සේවිකාවෝ පවසන්නේ~~ හිටගෙන වැඩ කිරීම නිසා ඔවුන් නොයෙකුත් ලෙඩරෝග වලට ගොදුරු වි ඇති බවයි. යෝජනා කර කම්කරු ඇත. දෙපාර්තමේන්තුවෙන් කරන ĊĈ <u>සමික්ෂනයකින්ද ඔප්පු වී</u> ඇත්තේ නිදහස් වෙලද කලාපවල වැඩ කරන කම්කරු ස්තීන් සියයට 60ක් ඇනිමියා නමැති රෝග තත්වයෙන් පෙලෙන බවයි."

උදා වශයෙන් කටුනායක නෙක්ස්ට් ආයතනය

බියගම හාන්ස් ලංකා ආයතනය

කොග්ගල එක්තරා ආයතනයක තිශ්පාදන ඵලදායිතාවය සහ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරිම සදහා අත්හදා බැලීමක් ලෙස හිටගෙන මහන කුමයක් ඩාන්සින් මොඩියුලය නමින් හදුන්වා දී ඇත. මෙහිදී එක් කම්කරු සහෝදරියක් මැෂින් 5 ක වැඩ කල යුතුය.

සේවිකාවෝ පවසන්නේ හිටගෙන වැඩ කිරීම නිසා ඔවුන් නොයෙකුත් ලෙඩරෝග වලට ගොදුරු වි ඇති බවයි. මෙම තත්වය සැලකිල්ලට ගත් අප ආයතනය දීර්ඝ කාලයක්

එක දිගට හිටගෙන වැඩ කිරීම තුලින් රෝගාබාධාවලට ලක්වීම පිලිබදව සමීක්ෂනයක් කරමින් සොයා ගත් දත්ත අනුව එක දිගට හිටගෙන පැය 10 ක් 12 ක් වැඩ කිරීමට සිදු වී ඇති කම්කරුවන්ට අමතර විවේක කාලයක් ලබා දෙමින් විවේක කාල පුතිපත්තියක් හැදිමට යොමුවන ලෙස කර්මාන්ත හිමියන්ට යෝජනා කර ඇත.

කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් කරන ලද සමික්ෂනයකින්ද ඔප්පු වී ඇත්තේ නිදහස් වෙලද කලාපවල වැඩ කරන කම්කරු ස්තීන් සියයට 60ක් ඇනිමියා නමැති රෝග තත්වයෙන් පෙලෙන බවයි.

මෑන්පවර් ශුම සූරාකෑම

ශුමය සූරාකෑමේ උපරිමය කවරේද එය මෑන්පවර් කොන්තුාත් කුමයට බදවා ගන්නා මෑන්පවර් කම්කරුවන් දැන් ටුැෆිකින් බවට පත් වි ඇත. ස්ථිර කමිකරුවන්ට ලබා දෙන කිසිම වරපුසාදයක් මෑන්පවර් කම්කරුවන්ට නැත. රු. 30000 ක ඇබෑර්තු වෙලද කලාපවල තිබෙන බව පවසන පාලකයින් සේවකයින් ස්ථිරව බදවා නොගෙන මෑන් පවර් සේවයේ යොදවයි.

කම්කරු අයිතිවාසිකම්වලට මෙන්ම රැකියාවේ සුරක්ෂිතතාවයටත් බරපතල තර්ජනයක් එල්ල කර ඇති මෑන් පවර් ඒජන්සි කරුවන් පැය 12ක් වැඩගෙන රුපියල් 800ක් හෝ 900 ක් දිනපතා වැටුප් ගෙවයි.

උදාහරණ වශයෙන් බියගම එක්තරා ග්ලවුස් නිශ්පාදන ආයතනයක්

මෙම ග්ලවුස් ආයතනයේ ඉහල කළමනාකාරිත්වය නිශ්පාදනය සහ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීමට යයි පවසමින් ස්ථිර සේවකයින් අඩු කර මෑන් පවර් සේවකයින් යෙදවිමට තීරනය කරන ලදී. මෑන්පවර් ආයතනයක වැඩ කල සාමානාාධිකාරිවරියක් මානව සම්පත් කළමනාකාරවරිය වශයෙන් ග්ලවුස් ආයතනයට බදවා ගන්නා ලදී. විනාඩියට ග්ලවුස් ජෝඩු 60 ක් පැක් කල කම්කරුවන්ට විනාඩියට ග්ලවුස් ජෝඩු 75ක් පැක් කරන්න මෙහිදී නියම කෙරිනි. කම්කරුවන් එසේ කල නොහැකි යයි පැවසු විට ඔවුන් වෙනුවෙන් වෘත්තීය සමිතිය පෙනි සිට ඔව්න් වෙනුවෙන් මාස 4 ක වැඩ වර්ජනයක් කලේය. ආයතන බලධාරින් මීට පිළිතුරු ලෙස වැඩවර්ජනය කළ සේවකයින් 350ක් අස් කොට සේවකයින් අස්කලදාට පසු දින ඒ වෙනුවට මෑන් පවර් සේවකයින් 350 ක් බදවා ගන්නා ලදී. මෙහිදී පාලන අධිකාරිය තම සේවකයින්ගේ රැකියාවේ සුරක්ෂිතභාවය නැති කිරීම, වැඩ වර්ජන කිරීමට නීතියෙන් තියන අයිතිය අහිමි කිරීම, වෘත්තීය සමතියක සාමාපිකත්වය ගැනීමේ අයිතිය අහිමි කිරීම සහ අයි එල' ඕ 87, 98 පුඥාප්ති උල්ලංඝනය කිරීම ආදී සේවකයින්ගේ මානව හිමිකම් විශාල වශයෙන් උල්ලංඝණය කරන ලදී.

වර්තමානයේ පොදු කම්කරු පන්තියට බලපාන්නාවු කාරණයක් වනුයේ කාර්මික ආරවුල් පනත් වල සංශෝධන ගෙන ඒමට සුදානම් වන බවට තොරතුරු ලැබි තිබීමයි. එම සංශෝධන කවරේද යන්න දනුම් දෙන ලෙස වෘත්තීය සමිති විසින් ඉල්ලා ඇත. එම සංශෝධන සම්මත කල යුත්තේ ජාතික කම්කරු උපදේශන සභාවට ඉදිරිපත් කර සාකච්ඡා කිරීමෙන් පසුවය.

අද වනවිට වෘත්තිය සමිති මර්දනය කිරිමේ දඩබ්බර පිලිවෙතක් පාලකයින් විසින් අනුගමනය කරමින් සිටි. නමුත් රජය මේවා වැලැක්වීම සදහා කටයුතු කරන්නේ නැත.

තවත් එක් උදාහරනයක් වනුයේ කටුනායක අයි සි එල් ආයතනයේ වෘත්තිය සමිති ශාඛාවක් හැදිමෙන් අනතුරුව අස්වෙන ලෙස කියා කම්කරුවන්ගෙන් බලහත්කාරයෙන් ලියුම් ගන්නා ලදී. සුපරීක්ෂකවරුන් පාවිච්චි කොට ඔවුන්ව යොදවා ස්වාධින වෘත්තිය සමිතිය යනුවෙන් ලියාපදිංචි කර වෙනත් වෘත්තිය සමිතියක් හදන ලදී. අතිකාලය අඩු කරන බව, පැමිනීමේ දීමනා අඩු කරන බව, මාරු කරන බව පවසමින් කම්කරුවන් බය කර එම වෘත්තිය සමිතියට බැදෙන ලෙස බලපෑම් කොට ඇත.

9. Sexual orientation and Gender Identity Rights in Sri Lanka

Damith Chandimal

Screenshot of threatening facebook posts made by 'Island Nation of Sinhale' source: <u>http://www.pinknews.co.uk/2016/05/10/sri-lankan-lgbt-activists-fear-attacks-as-thugs-vow-to-take-law-into-their-own-hands/</u>

Rights of people with different sexual orientations and gender identities became a muchdebated topic in ethno-nationalist politics of Sri Lanka in recent years. Despite of the various evidence which suggests that homophobia is a colonial production, in today's context in Sri Lanka, sexual orientation and gender identity (SOGI) rights and non-normative sexualities are portrayed as a 'western agenda' to destroy cultural values of Sri Lanka by many ethno-nationalist forces. The former government had a strong dislike towards LGBTIQ rights in Sri Lanka. During that time, LGBT rights organizations²³ were questioned several times by the police, faced strict surveillance and government-backed homophobic media reporting, and subsequently a few organizations discontinued their work. Hence, when the current government was appointed, the LGBT rights activists were much hopeful they would have adequate space to continue their work²⁴.

²³ Companions on a Journey (COJ), Diversity and Solidarity Trust (DAST), Raja Rata Gemi Pahana, and a partner organization of Equal Ground in Galle

²⁴ Still a crime to be gay in Sri Lanka Though new government offers some hope, say LGBT activists, say LGBT activists <u>http://www.dailyxtra.com/world/news-and-ideas/news/still-crime-gay-in-sri-lanka-179434</u>

However, the current government was faced with severe challenges in supporting LGBTIQ persons, as the politicians of the former regime have been using widespread homophobia along with ethno-nationalist politics to generate discontent towards them. For example, in June, 2015, MP Wimal Weerawansa, a close associate of the former President, stated that foreign minister

"I am totally against Lesbian, Gay, Bisexual and Transsexual (LGBT) rights. This is not the need of the human being."

The JVP parliamentarian, Nalinda Jayatissa Mangala Samaraweera had violated the country's penal code by voting against a Russian resolution calling for the withdrawal of partner benefits to gay and lesbian UN employees²⁵. In 2014, when the current foreign minister was in opposition, Weeranwansa threatened him with arrest for his sexuality²⁶.

While the politicians of the former government brought such accusations often, it was surprising that a parliamentarian from JVP, the leftist political party also made a strong homophobic statement in a press interview

in 2015. The JVP parliamentarian, Nalinda Jayatissa stated that "*I am totally against Lesbian, Gay, Bisexual and Transsexual (LGBT) rights. This is not the need of the human being.*"²⁷ Though LGBTIQ organizations demanded the JVP leader to clarify whether this is the stance²⁸ of the JVP, or a personal opinion of Nalinda, no clarification was offered publicly by the JVP party leadership.

In May 2016, the government appointed Committee for receiving public representations on constitutional reform released their final report²⁹. It included a number of progressive recommendations on providing legal and constitutional protection for the LGBTIQ community in a future constitution. It stated that legal protection provided to the LGBTIQ community is not for special protection but equal rights for protection under the law and the right to non-discrimination. The report specifically notes concerns of LGBTIQ community in relation to nine fundamental human rights: (1) the right to non-discrimination and to be free from violence or harassment, (2) the right to be free from torture, cruel, inhuman or degrading treatment, (3) The

²⁶ Rajapaksa To Invoke Archaic Victorian Anti-Gay Laws Against Me

https://www.colombotelegraph.com/index.php/rajapaksa-to-invoke-archaic-victorian-anti-gay-law-against-me/ ²⁷ 'Extreme to No Externism' Daily news interviews Nalinda Jayatissa

²⁹ Final Report of Public Representations Committee on Constitutional Reforms http://www.yourconstitution.lk/PRCRpt/PRC_english_report-A4.pdf

²⁵ 11 June 2015 Mangala threatened with arrest after voting for gay rights at UN: <u>http://www.ft.lk/article/431731/Mangala-threatened-with-arrest-after-voting-for-gay-rights-at-UN</u>

http://www.dailynews.lk/?q=2015/12/10/features/extreme-no-extremism

²⁸ Equal Ground's letter to Anura Kumara Dissanayake, the leader of the JVP <u>http://equal-ground.org/news/jvp-s-nalinda-jayathissa-mp-makes-homophobic-statments</u>

right to a fair trial, (4) The right to privacy, (5) The right to free expression and free association (6) The right to work (7) The right to social security, assistance and benefits, (8) The right to physical and mental health and (9) The right to education. Further, it recommends to repeal laws criminalizing homosexuality, and to broaden the mandate of the NHRC to encompass all human rights that come under the UDHR and other conventions to which Sri Lanka is a signatory. Though this report was vehemently condemned by the opposition party and nationalist politicians for including suggestions on the promotion of LGBTIQ Rights on the basis that homosexuality is not suitable for our culture, it was historic that chief Secretary of the Asgiriya

'Island Nation of Sinhale¹' ran a homophobic campaign against the rights gav Equal organization Ground and Pride celebrations organized by them. This Facebook page published also posts asking public to attack the Pride events."

Chapter, Dr. Medagama Dhammananda, a leading Buddhist monk in the country stated that equality and legal protection for LGBTIQ persons must be recognized, and laws criminalizing homosexuality needs to be repealed, though he disagreed in providing special protection to LGBTIQ persons³⁰.

Social media has supplied an ample space for both positive and negative comments on LGBT rights. In 2016, a Facebook page titled 'Island Nation of Sinhale³¹' ran a homophobic campaign against the gay rights organization Equal Ground and Pride celebrations organized by them. This Facebook page also published

posts asking public to attack the Pride events. Though the gay rights organization, Equal Ground, has received a threatening telephone call following these threats, no physical attack was carried out. However they have faced resistance from institutions such as the Colombo Municipal Council and Sri Lanka Police when attempting to obtain permission for events commemorating IDAHOTB³² and Colombo PRIDE through unreasonably withholding approvals without providing any reasons for such delay. Later the page that led this attack was removed from Facebook, as many LGBT persons reported against it. Though *'Sinhale'* movement is linked to extremist Bodu Bala Sena group, its CEO Dilantha Vithanage refused their involvement in this

³⁰ Asgiriya Chapter calls for the right to equality for LGBTQIA kk<u>http://nation.lk/online/2016/08/06/asgiriya-chapter-calls-for-the-right-to-equality-for-lgbtqia.html</u>

³¹ Island nation of Sinhale facebook page <u>https://www.facebook.com/The.island.nation.of.Sinhale</u> this page was removed from facebook on on 14th June 2016 for violating facebook community standards

³² International Day Against Homophobia, Transphobia and Biphobia (IDAHOTB)

case or any other attacks against LGBT community, claiming that they are not focusing on these minor issues³³.

In 2015, National Human Rights Commission of Sri Lanka (NHRC) intervened to assist transsexual persons³⁴ with legal and procedural issues relating to legal documentation such as Birth certificates, National Identity cards and passports, following a complaint made by a transsexual woman to NHRC. Now transsexual persons are able to have these legal documents free from information relevant to their gender histories. Further an appointment of a transsexual governor led to much controversy as Buddhist monks initially protested against her appointment³⁵. She is the first transgender person to be appointed for such a high profile position and still continues her work.

Few incidents of transgender persons facing legal harassments due to impersonation charges and few incidents of suicide committed by LGBT persons were reported in media, usually in a manner that may cause damage to the privacy of these LGBT persons. Also it must be noted that several government newspapers³⁶, and private newspapers³⁷ carried several progressive articles on LGBTIQ rights. According to this writer's knowledge, such articles were not published in government owned media previously.

In conclusion, the steps taken by NHRC on Transgender rights and initiating public and policy dialogue on LGBTIQ human rights is highly commendable, while the existence of discriminatory laws such as criminalization of homosexuality still denies many human rights to the LGBTIQ community, including access to justice.

https://www.colombotelegraph.com/index.php/maha-sanga-protests-appointment-of-first-transgender-governor/ ³⁶ Daily News, Dinamina

³³ Interview With Dilanthe Withanage <u>http://thediplomat.com/2016/06/interview-with-dilanthe-withanage/</u>

³⁴ HRCSL intervenes to protect transgender victims <u>http://hrcsl.lk/english/2015/06/19/hrcsl-intervenes-to-protect-transgender-victims/</u>

³⁵ Maha Sanga Protests Appointment Of First Transgender Governor

³⁷ Daily Mirror, Ceylon Today

10. Political Prisoners & the Prevention of Terrorism Act (PTA)

Marisa De Silva

Protest demanding the release of political prisoners on 8th August 2016, infront of Welikada Prison. Photo: sathhanda <u>http://sathhanda.lk/images/Image_Gallery/news/2016/August/Political-</u> <u>Prisoners_8.jpg</u>

B alendran Jeyakumary, a vocal activist in search of her disappeared son, was released on bail in March 2015, after 362 days in detention. She was re-arrested in September and detained for 6 days in September 2015. In August 2016, she was summoned from her home in the North to Terrorism Investigation Division (TID) headquarters. She has two pending cases against her, but has not been charged for any crime. Two and a half years since her initial arrest, there seems to be no end in sight to Jeyakumary's harassment.³⁸

According to the Centre for Human Rights Development (CHRD), there have been 36 arrests under the PTA, registered with them, from August 2015-to date. Of the 36, three were released and one released on bail. In addition, Subramaniyam Sivakaran, ITAK, youth wing leader, was arrested and released³⁹ on bail in April this year.

³⁸ Free Jeyakumary - <u>https://freejeyakumary.wordpress.com/</u>

³⁹ LankaSri News, Sivakaran Released, https://www.youtube.com/watch?v=E9GRBrTt7P4

Tamil political prisoners continue to languish in prisons around the country. Some are yet to be charged of any crime and others cases are dragging on. Exasperated and disillusioned by multiple false promises by the President, Minister of Prison Reforms and Leader of the Tamil National Alliance (TNA), over the past year, Tamil political prisoners have organized a series of hunger strikes in protest of their continued detention under the PTA. The most recent was held on the 8th of August 2016⁴⁰. Again, Minister of Prison Reforms, D.M. Swaminathan, assured the prisoners that he would look at fast-tracking their cases at the Attorney General's Department. Similar hunger strikes were held in October and November last year, and in February-March this year – all to no avail.

"28 arrests reported, at least 15 were former LTTE cadres. As at 23rd of June, 23 of them have not been charged with any crime. In most cases the arresting officers were in civil clothing, claiming to be either from the police or TID, without showing any form of identification. In at least 5 cases families did not know the whereabouts of their relatives for 48 hours. In 23 cases suspects were not produced before the Magistrate nor were they issued detention orders within the 72 hour period stipulated in the law."

Last year, two Tamil women, Anthony Chandra⁴¹ and Wasanthi Ragupathy⁴² were acquitted of all charges, after being detained for 7 and 15 years respectively.

Recent Arrests and Detention

A recent report released by the WATCHDOG Collective states, that 24 Tamil persons from the North and East were arrested under the PTA, between March and June 2016. These arrests were following the discovery of a suicide jacket, explosives and other ammunition found in Chavakachcheri, Jaffna, in March this year.⁴³

The report goes on to state that, "of the 28 arrests reported, at least 15 were former LTTE cadres. As at 23rd of June, 23 of them have not been charged with any crime. In most cases the arresting officers were in civil clothing, claiming to be either from the police or TID, without showing any form of identification. In at least 5

⁴⁰ Tamil Guardian, *Tamil political prisoners launch hunger strike* - <u>http://www.tamilguardian.com/content/tamil-political-prisoners-launch-hunger-strike</u>

⁴¹ Human Rights Office - Anthony Chandra - 07 years of imprisonment for no reason http://www.humanrightsofficekandy.org/2015/anthony-chandra

⁴² The Nation, Accused in Town Hall bomb sentenced after 15 years - <u>http://nation.lk/online/2015/09/30/accused-town-hall-bomb-sentenced-15-years.html</u>

⁴³ Marisa de Silva, Swasthika Arulingam and Ruki Fernando for WATCHDOG - *Continuing abuse under PTA: Abductions, Arbitrary Arrests, Unlawful Detentions and Torture* - <u>http://groundviews.org/2016/06/28/continuing-abuse-under-pta-abductions-arbitrary-arrests-unlawful-detentions-and-torture/</u>

cases families did not know the whereabouts of their relatives for 48 hours. In 23 cases suspects were not produced before the Magistrate nor were they issued detention orders within the 72 hour period stipulated in the law. Several families observed that the detainees appeared to have been tortured. Families members too have been reported as being detained, subjected to intensive interrogation, harassment and/or intimidation. In at least 5 cases private property has been seized from detainees and their family members without written acknowledgment."⁴⁴

"5 Tamils arrested under the PTA have been in remand and have their cases pending conclusion for 18 and 19 years respectively. Another person who was charged in 1998, has had his case ongoing in the High Court for the past 17 years without conclusion. Another person has been detained for 15 years without having any charges filed against him. One person spent 15 years in remand prison before having charges filed against him."

Overview of PTA cases as at September, 2015

Another report by the WATCDOG Collective⁴⁵ states that, 5 Tamils arrested under the PTA have been in remand and have their cases pending conclusion for 18 and 19 years respectively. Another person who was charged in 1998, has had his case ongoing in the High Court for the past 17 years without conclusion. Another person has been detained for 15 years without having any charges filed against him. One person spent 15 years in remand prison before having charges filed against him. Two persons each were remanded for 10, 8 & 6 years respectively before any charges were filed against him. Another man spent 15 months in detention before being produced before a Magistrate and then remanded. Two of those remanded told WATCHDOG that their cases had come up at courts as many as 400-500 times during their detention. One person has 15 cases against him in 6 courts spanning 4 districts.

UN's High Commissioner for Human Rights, Zeid Ra'ad al-Hussein, stated in his report in September 2015, that the government had acknowledged holding 258 people under the PTA, but

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ WATCHDOG, *PTA detainees – Ignored under "Yahapalanaya?"* - <u>http://groundviews.org/2015/09/05/pta-</u> detainees-ignored-under-yahapalanaya/# ftn2

only 54 of them had been convicted of any charges. Further, the report stated that 60 had not been charged with any crime, whilst 144 of the cases were still pending.⁴⁶

Reform and Repeal of the PTA

The Prevention of Terrorism Act (PTA), is a draconian anti-terror law that was introduced in 1979. Thereafter, from the mid 80's, to date, the PTA has been used primarily against Tamils. Activists, both locally and internationally have long been campaigning for the repeal of the PTA, without any success. However, in September 2015, the government committed to repeal the PTA, and replace it with anti-terrorism legislation which would be in line with contemporary international best practices. Local media reported in June that the government will introduce three new counter terror laws.⁴⁷ Activists fear that the new laws may prove to be far worse and more draconian than even the PTA.

The PTA is particularly problematic due to someone being able to be arrested purely based on a suspicion of being a "terrorist" or partaking in "terror" activities. The burden of proof is on the suspect to prove that he or she is innocent. Further, the generous margin given to arresting officers under the PTA, almost legitimizes the lack of due process followed when arresting and detaining suspects under the PTA. From subjecting suspects to indefinite detention based on coerced confessions, often obtained under duress, to seizing private property without issuing receipts at the time of arrest, or the Defence Minister being able to extend at will, a detention order up to 18 months, to not producing identification to suspects or their families at the point of arrest, the PTA gives law enforcement officials expansive and arbitrary powers.

As long as PTA is in place and justice is not ensured for political prisoners, reconciliation will remain elusive.

⁴⁶ BBC News Asia, *Sri Lanka Tamil prisoners on hunger strike demand release* - <u>http://www.bbc.com/news/world-asia-34509955</u>

⁴⁷ Daily Mirror, *National Security Act to replace PTA* - <u>http://www.dailymirror.lk/110900/National-Security-Act-to-replace-PTA?fbrefresh=refresh</u>

11. Latest measures to address disappearances in Sri Lanka Ruki Fernando & Shenali De Silva

By the time the new Parliament was elected in August 2015, families of the disappeared had emerged as strong civil movements in Sri Lanka. Their courage and persistence have helped bring about significant developments in relation to addressing disappearances.

The most significant is the Government's decision to create an Office of Missing Persons (OMP), which received approval by Parliament in August 2016. Almost until the OMP was set up, a Commission of Inquiry, appointed by the previous President, continued to function. In July 2016, the Government introduced a draft law to facilitate the issuance of certificates of absence to families of the disappeared.⁴⁸ In November 2015, the UN's Working Group on Enforced and Involuntary Disappearances visited Sri Lanka after the Government allowed entry, 16 years after their last visit.⁴⁹ In May 2016, the Government ratified the International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearances⁵⁰ and committed to pass legislation to make disappearances a crime under Sri Lankan law.

OMP

Despite a commitment to consult people about the proposed transitional justice mechanisms, the draft Bill for the OMP, the first of four transitional justice mechanisms initiated by the Government, was drafted in secret, even before formal public consultations began. Just before the draft bill was approved by Cabinet, there was a hastily convened briefing for few activists, followed by another slightly broader briefing, both in Colombo.⁵¹

The Bill was passed on 11th August with some amendments to the draft Bill. There was no substantial debate on the Bill, with the former President Rajapakse's allies criticising it and the Government limiting itself to defending it. Neither the amendments nor the final version of the

http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=16771&LangID=E.

⁴⁸ For information relating to concerns about the draft legislation on certificates of absence, see Memorandum to the Consultation Task Force, dated 23 July 2016, <u>https://www.scribd.com/document/319070165/Memo-to-CTF-COA-22-July-2016.</u>

⁴⁹ Preliminary observations at

⁵⁰ International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance, adopted 20 December 2006, UN Doc. A/61/488 (entered into force 23 December 2010).

⁵¹ For further information, see Follow-up letter to the Foreign Minister on the OMP, dated 16 May 2016, <u>https://www.scribd.com/doc/312730188/Memorandum-to-the-Foreign-Minister-THE-OFFICE-OF-MISSING-PERSONS</u>.

Bill, as enacted, are available at the time of writing this article.

"In order to make the effective, OMP the should Government criminalise enforced disappearances and that the ensure discretion and ambiguity in the OMP Act is used in favour of families of the disappeared"

The draft Bill had some positive features in relation to the right of the families to truth, with no restrictions on temporal or geographical restrictions, clauses guaranteeing anonymity for witnesses, opportunities for international expertise, powers to summon any person and obtain documents and other materials, make unannounced visits to relevant places, and seek search warrants and court orders for exhumations. The OMP will also have branch offices.

But there were numerous areas where the OMP Bill needed improvement.⁵² The draft did not give the OMP prosecutorial authority and this may hamper the possibility to offer plea bargains, immunity in exceptional circumstances, and other forms of incentives to elicit

information. Considerations such as gender and ethnicity were not specified. Families were not guaranteed involvement at any level in the OMP's structures. There was no requirement for the appointing authorities to give time and opportunities to families of the disappeared and others to comment on nominees or make nominations for the seven Members (the highest positions in the OMP). The regularity to provide information to families was not specified and it was not obligatory to provide maximum information to families. There was no process set out for the OMP to take into account existing information and evidence before requiring families to give evidence again.

The right to pursue justice was compromised by the OMP not having prosecutorial authority and being given the discretion to share information with the external investigative and prosecutorial bodies where offences are involved. There was no provision to ensure that tracing investigations would be done in tandem with criminal investigations or that the OMP would ensure information and evidence discovered would be treated with best international criminal investigation standards, to enable them to be admissible during any subsequent prosecutions. Also, if enforced disappearance is not made a crime in Sri Lanka prior to the OMP beginning to operate, there will

⁵² For further information, see Memorandum to the Consultation Task Force on amendments to the OMP Bill, dated 5 July 2016, <u>https://www.scribd.com/document/317667408/Memo-to-CTF-OMP-Bill-5-July-2016</u>. See also Memorandum to the Consultation Task Force, dated 1 May 2016, https://www.scribd.com/doc/211001283/Memorandum to the Consultation Task Force The OMP 1 May 2016.

likely be barriers to holding perpetrators responsible for the crime of 'enforced disappearance' (and instead being limited to lower level crimes).

Slow judicial processes

While there were regular hearings at the Magistrate Courts on the case of the disappeared Sinhalese journalist Prageeth Ekneligoda, there were no indictments against any of the suspects arrested. Further, there did not appear to be even minimal progress on many other cases, including well known cases of Tamils such as the journalist Ramachandran Subramanium, Catholic Priest Fr. Jim Brown, and human rights activist Stephen Suntharaj. Habeas corpus cases in relation to those who were alleged to have surrendered in front of eyewitnesses to the Army and then disappeared on the last day of the war dragged on, with the Army refusing to provide a proper list of those who had surrendered, despite repeated requests by Courts.

Continuing abductions

Alarmingly, cases of abductions continue to be reported, with at least 10 cases reported between 30th March and 30th June this year. At least two of those who disappeared have not returned, despite complaints to the Police and Human Rights Commission. Some have been reported to have been found in Police or remand custody after being abducted.

In order to make the OMP effective, the Government should criminalise enforced disappearances and ensure that the discretion and ambiguity in the OMP Act is used in favour of families of the disappeared. But even as the OMP starts its operations, habeas corpus cases and other cases related to disappearances pending for long years in the courts could be expedited. And unless there is a full stop to continuing disappearances and abductions, some of the steps the Government has taken to address past disappearances may not have much credibility. 12. යහපාලන රජය යටතේ පාරිසරික හා කෘෂිකාර්මික ක්ෂේතුයන්හි පුවනතා (2015 අගෝස්තු 16 - 2016 අගෝස්තු 16 දක්වා) තිලක් කාරියවසම්

ජායාරූපය- පොහොර සහනාධාරය නැවැත්වීමට එරෙහිව උද්ඝෝෂණයේ යෙදෙන ගොවීන්, 2015 දෙසැම්බර් 17 දින කොළඹ අරලිය ගහ මන්දිරය ඉදිරිපිට. ඡායාරූපය http://www.sundaytimes.lk/151220/news/field-day-for-farmers-in-colombo-176110.html

2015 ජනවාරි 08 වෙනිදායින් පසු මේ රටේ සිදුවූ පරිවර්ථනය සැබෑ ලෙසට රජයක් ලෙස පරිවර්තනය කරනු ලැබුවේ 2015 අගෝස්තු 16 වන දිනයි. එහිදී වසරක පුගතිය විමසා බැලීමේදී තවදුරටත් රජය අපේක්ෂා කළ හා කියාත්මක කළ යුතුව තිබූ පුධාන අවශානා මෙන්ම ජනතාවගේ අහිලාශයන් මුණ ගැසීමට හැකිවූවාද යන්න පුහල මාතෘකාවක් බවට අද පත්ව තිබේ. විශේෂයෙන් ජනවාරි 08 විප්ලවයෙන් පසු එම ජනතාවාදී නාහය පතුයක් තුල පොරොන්දු වූ සියළු වගකීම හා වගවීම්වලින් තොරව අතහැර දමා ඇති බව පසු විමර්ශණය නිසි ලෙස කළ විට හැගී යනු ඇත. රටක අනාගත වර්ධනය සඳහා හේතු විය හැකි පුධාන අංශ දෙකක් වනුයේ කෘෂිකර්මය සහ පරිසරයයි. එය දීර්ඝ කාලීන සැලැස්මක් සහිතව පෙර සූදානම් රාශියක් සහිතව සිදුකළ යුතු අඛණ්ඩ කියාවලියකි.

ශී ලංකාවේ පාරිසරික හා කාබනික ගොවිතැනට පුරෝගාමී මෙහෙවරක් කළයුතු නම් මෙවැනි යහපාලන රජයක් යටතේ එය මනාව ඉටුකළ හැකිවනු ඇත. අප පසුගිය වර්ෂ 10 ක අතිරික්තය හා බෝග නිශ්පාදනය ගත්විට කෘෂිකාර්මික ක්ෂේතුය යම් වෙළඳපොල නැඹුරුවක් සමග ඉදිරියට ගෙන යා හැකි බව ඔප්පු වී හමාරය. තවදුරටත් සමාජය මේ සඳහා කරනු ලබන කැපකිරීම රජය මගින්ද සිදුකළ යුතු අතර රටක් ලෙස විවිධ සංවර්ධන ඉලක්ක මෙන්ම ගෝලීය සංවර්ධනය කරා නැඹුරුවන්නේ නම් පාරිසරික හා කෘෂිකාර්මික ක්ෂේතු වඩා වැඩි දායකත්වයක් ලබා දිය හැකි ආයතන ලෙස නව මුහුණුවරකට

"කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හෝ ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සහ මහවැලි අමාතාහංශය යම් කියාමාර්ග වෙනුවෙන් කටයුතු කළද පුළුල් ජාතික වාහාපාරයක් ලෙස ඒවාගේ පරමාර්ථ සියළු ආකාරයෙන් ඉවත් වී ඇත.

රටේ ජනසමාජය සාධනීය ලෙස කෘෂිකර්මයෙන් ඉවත්වෙමින් සිටින අතරම ගාමීය විරැකියාව ඉහල යමින් සාම්පුදායික නුමවේදයන් ඔස්සේ ගොවිතැන තවදුරටත් පවත්වාගෙන යා නොහැකි වන ලෙසට තවදුරටත් පර්යේෂණ පුතිපත්ති සකස් කළ යුතුය." පත්කළ යුතුය. එහෙත් අකාර්යක්ෂතාවය, පලදායිතාවය සහ දූෂණය වැනි කාරණා දැඩි බලපෑම් සිදුකරනු ඇත.

සමාජයට වගවීමේ අවශාාතාවය සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම ඇතුළු සාධාරණ සමාජයක් සඳහා එකමුතුවේ. පුධාන ඉල්ලීම ලෙස යහපාලන රජයට ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවද කිසියම් හෝ අවධානයක් හෝ පෙළඹවීමක් දැකිය නොහැකි විය.

පසුගිය වසරක කාලය තුල කෘෂිකාර්මික ක්ෂේතුය තුල පැහැදිලි පුතිපත්තියක් කියාත්මක නොවූ අතරම යම පැලැස්තර මගින් ඒ ඒ අවස්ථාවල මතු වී පැමිණෙන ගැටලු වලට පිලියම සොයන ලදී. පොහොර සහනාධාරය විධිමත් කිරීමට මෙන්ම මාරාත්තික විස සහිත ග්ලයිපොසේට වැනි වල් නාශක තහනම කිරීම සාධනීය කාරණාවක් වුවද එයට හේතුවූ මූලික පුස්තූතය පිළිබදව නිශ්චිත අවබෝදයක් ජනතාවට ලබා නොදීම නිසා අසරණ ජීවිත වලට වන බලපෑම වැඩි වී ඇත. විශේෂ වශයෙන් වස විස තැති ජාතික වාහපාරය වැති වැඩපිලිවෙලවල් හරහා ඇතැම පුද්ගල දේශපාලන චරිත ඉස්මතු වී තාවකාලික ජනපිය මතවාදයන් ඔස්සේ එය කියාත්මක වන බව පෙනී යයි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමෙන්තුව හෝ ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමෙන්තුව සහ මහවැලි අමාතාපංශය යම් කියාමාර්ග වෙනුවෙන් කටයුතු කළද පුළුල්

ජාතික වාහපාරයක් ලෙස ඒවාගේ පරමාර්ථ සියළු ආකාරයෙන් ඉවත් වී ඇත.

රටේ ජනසමාජය සාධනීය ලෙස කෘෂිකර්මයෙන් ඉවත්වෙමින් සිටින අතරම ගුාමීය විරැකියාව ඉහල යමින් සාම්පුදායික කුමවේදයන් ඔස්සේ ගොවිතැන තවදුරටත් පවත්වාගෙන යා නොහැකි වන ලෙසට තවදුරටත් පර්යේෂණ පුතිපත්ති සකස් කළ යුතුය.

කෘෂිකාර්මික ක්ෂේතුයට අදාළ ණය කොන්දේසි භූමිය තුල කියාත්මකවීමේදී භූමිය තවදුරටත් භාණ්ඩයක් ලෙසට වෙළඳ පොළ වෙත නිකුත් කිරීම හා ආයෝජන අවස්ථාවන් සොයා බැලීම හේතුකොට ගෙන ඉතිහාසයේ පෙර නොවූ විරූ ආකාරයට ඉඩමට මූලාූමය වටිනාකමක් එක්වී ඇත. විවිධ අන්තර්ජාතික ආයතන සිය ගෝලීය ආර්ථික කටයුතු කියාත්මක කිරීම සඳහා නව ආයෝජන පුදේශ කේන්දු ගත කොට ඇත.

රටේ සමස්ථ පරිසරය විවිධ සංවර්ධන අවශාතා සඳහා වනසාලමින් ඇතැම් බලධාරීන් කියාකරන ආකාරය විලිලැජ්ජා සහගත වන අතර ඒ වෙනුවෙන් යහපාලන රජයේ කියාකාරිත්වය අකාර්යක්ෂම බව පසුගිය වසරක කාලය තුල ඔප්පු කර හමාරය. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේතුය සුභ සාධන රාජා සංකල්පයට අනුව වියදම් වැඩි එහෙත් පවත්වාගෙන යා යුතු මහා බරක් ලෙස තම ඉදිරි පරම්පරාවල් කරමත පටවා ඇත. අපි ලබා ගන්නා විවිධ ණය මුදල් හේතුකොට ගෙන ද්විපාර්ශ්වික හා බහු පාර්ශ්වික වෙලද ගිවිසුම් මගින් රටේ ස්වෛරීභාවය තවදුරටත් ඉතිරි නොවන බව පැහැදිලිව පෙනී යයි. මහා පරිමාණ යටිතල පහසුකම් වර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් විශාල වශයෙන් ණය ලබා ගැනීම නිසා රටවල් හිරවී ගොඩ ඒමට නොහැකි තත්වයක් උද්ගත වී ඇත. සංවර්ධන අනාථයන් ලෙස සරුසාර කෘෂිකාර්මික භූමියෙන් ඉවත්කළ විට බොහෝ වල්පැලෑටි මර්දනය කරන්නා සේ විවිධ උපකුමයන් යටතේ ජනතාව තලා පෙලා භූමිය අත්පත්කර ගැනීමට කියාකරයි.

සරිසරය

රටේ සමස්ථ පරිසරය විවිධ සංවර්ධන අවශාතා සඳහා වනසාලමින් ඇතැම් බලධාරීන් කියාකරන ආකාරය විලිලැජ්ජා සහගත වන අතර ඒ වෙනුවෙන් යහපාලන රජයේ කියාකාරිත්වය අකාර්යක්ෂම බව පසුගිය වසරක කාලය තුල ඔප්පු කර හමාරය. රාජපක්ෂ පාලනයේ අවසාන වසර 10කදී රටේ පරිසරයට එල්ල කරන ලද බලපෑම තරම් විනාශයක් මෙම වසර තුල සිදුනොවූවද මූලික කියාත්මක කිරීමේ සැලසුම එකම පිහිල්ලක ගමන් කරන ආකාරය දැක ගත හැක.

රාජපක්ෂ සමයේ විවාදයට තුඩු දුන් ඇතැම් මහාපරිමාණ වාහපෘතීන් තවදුරටත් පවත්වාගෙන යමින් පාරිසරික බලපෑම යහපාලන රජය මගින්ද සිදුකරන බව පෙන්විය හැක. මෙම පාරිසරික විනාශයන් තමන් බලයට පැමිණි විට සිදුනොකරන බවට පාරම් බෑ ඇතැම් පුධාන නිලයන් ඒවාට නිසි පිලියම් නොකොට තම දේශපාලන අරමුණු වෙනුවෙන් ජාතික වැඩපිලිවෙලවල් නොයොදා ගත යුතුයි.

පරිසරිය සුරැකීමට අවශා කරනු ලබන නව නීති රීති හා උපායමාර්ගික රාමුව දැනට පවතින ජාතික පාරිසරික පනතට අනුව ඉතා හොදින් කියාත්මක කළ හැකි විය යුතුය. පෝට් සිටි, සාම්පූර් ගල් අභුරු බලාගාරය, උමා ඔය, මොරගහකන්ද, මත්තල, හම්බන්තොට වරාය වැනි මහා පරිමාණ ආයෝජනවලදී අවතැන් වන්නන්ට සාධාරණ ගෙවීමක් සහිතව ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිලිගත යුතුය. විශේෂයෙන් රටක පාරිසරික සංවේදීතාවය ඔස්සේ ජන ජීවිතය හැඩ ගසා ගත යුතුය. දැනට පාරිසරික පිරිවැය පිළිබඳ යෝජිත ගණනයන් හදුන්වා දී ධාරිතාවයන් වර්ධනය කළ යුතුය.

ඡායාරූපය: වරාය නගරයට එරෙහි උද්ඝෝෂණය. 2016 අපේල් 4 වැනි දින, කොළඹ ගාලු මූවදොර අසල දී. ඡායාරූපය සුනන්ද දේශපිය

සමස්ථයක් ලෙස රටේ පරිසරය දැඩි තර්ජනයකට ලක්ව ඇති අවස්ථාවක විවිධ උපමානයන් යටතේ නව නීති රීති හදුන්වා දීම කළ හැක. යහපාලන රජය මුදල් ගෙනඑන ඕනෑම ආයෝජකයින්ට පහසුකම් සැලසීම ඉලක්ක කොට ගෙන සංවර්ධන කියාවලිය පසුබිමේ තබා ඇත. ගෝලීය පාරිසරික අවශාතා මෙන්ම නව ලිබරල් ආර්ථික පුතිපත්ති වෙනස් කර ලීමෙන් සැලසුම් කළ දැවැන්ත භූවිදාහත්මක වෙනස්වීම හරහා අනාගතය ආපදාවන්ගෙන් පිරී යන ලෙසට සඳහන් කළ හැක. පසුගිය වසරක කාලය තුල පාරිසරික ක්ෂේතුයේ කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් සිදු නොවූවද මෛනීපාල සිරිසේන ජනාධිපතිවරයා පාරිසරික අමාතාවරයා ලෙස විවිධ උත්සාහයන් ගනිමින් සිටින බව පෙනී යයි.

පාරිසරික වාහාකූලත්වය හමුවේ එදි නෙදා ජනජීවිතයට මෙන්ම රටේ සංවර්ධනයට තවදුරටත් කුියාත්මක කළයුතු තත්වයක පවතින බැවින් විකල්ප සලකා බැලිය නොහැකි නිශ්චිත සංවර්ධන කුව වේදයක් අපි හදුනා ගත යුතුය.

13. New Government's economic policy - Isn't economy a part of the good governance agenda?

Sandun Thudugala

Political party JVP parlimentarians distributing leaflets against Indo-Sri Lanka Economic and Technology Cooperation Framework Agreement (ETCA), 10th March 2016, in front of Fort Railway Station, Colombo. 10th March 2016. Photocredits: Shehan Gunasekara

Rising living costs, lack of job opportunities for youth, corruption and economic inequality were central economic factors in the defeat of the previous Government in 2015. For the first time in the post-independence Sri Lankan history, the two main political parties have formed a National Government of Consensus since the January 8th election win. According to Prime Minister Ranil Wickremesinghe, the main objective in forming a National Government is to provide a common platform to deliver long term social and economic solutions that can solve the key problems of the country.⁵³

⁵³http://www.news.lk/fetures/item/10674-economic-policy-statement-made-by-prime-minister-ranil-wickremesinghe-in-parliament

In their election manifesto titled "A New Country in 60 Months: Five Point Plan", United National Party has promised to build a human friendly social market economy. Soon after the election they have taken some important measures to ensure economic rights of the people which were violated during the previous regime. Returning some of the lands acquired by the Government and military during the conflict back to its owners, reduction of the prices of certain essential commodities, launching a national program to promote sustainable food production were some of the election promises that were fulfilled during the first year of the Government.

"But the important question to ask is – do they have a new economic vision?" But the important question to ask is – do they have a new economic vision? Or in other words, are they still following the same neo liberal economic agenda followed by all Governments after 1977 which has proved to be a failure in addressing the real development and social needs of the country? If the economic policy statements made by Prime Minister Ranil Wickremesinghe and the

2016 budget proposals presented in November 2015 can be considered as the early signs of economic policy directions of the new Government, what we can expect is a more rigorous move in the same old neo liberal economic agenda.

World Bank and IMF, which seems to be the main economic advisors of the Government, are pushing their old agendas. World Bank in its recent document (launched in 2015) named "Sri Lanka – Ending Poverty and Promoting Shared Prosperity" has once again proposed the relaxation of labour laws and opening up natural resource markets in Sri Lanka to attract foreign investments. This has always been the core component of structural adjustment program the International Financial Institutions (IFIs) being pushing for to allow the exploitation of labour and natural resources for the profit accumulation of the private companies.

Almost four decades of neo liberal economic policies in Sri Lanka have failed to achieve sustainable and equitable development in the country and often was the reason for increasing inequality and marginalization. It has pushed marginal communities, including ethnic minorities, out of the development process.

Less government support and market liberalization had a severe impact on the agriculture-based rural economy, putting the livelihoods of more than 40% of the country's population in danger. Small scale food production was seen as unproductive and water, land and other resources used

by them were acquired and handed over to larger scale private companies for industrial agriculture, tourism and infrastructure development.

"Large scale infrastructure development to attract foreign direct investment seems to be a development priority of this Government as its predecessors. Large amounts of money, mainly obtained as debts, are being invested in developing a network of expressways, new harbours and airports, power plants and urban centres. Poor have been forced to bear the costs of these expenses." Ignorance of the small scale food production does not only have a negative impact on the livelihoods of rural communities, food security situation of poor also had a severe impact. More than 20% of Sri Lankan children are still suffering from malnutrition and around half of the population in the country do not get the minimum daily dietary requirements. ⁵⁴

The impressive social indicators Sri Lanka has achieved as a result of the free education and health systems after independence are in danger due to the decrease of Government spending as proposed by the World Bank and IMF.

Large scale infrastructure development to attract foreign direct investment seems to be a development priority of

this Government as its predecessors. Large amounts of money, mainly obtained as debts, are being invested in developing a network of expressways, new harbours and airports, power plants and urban centres. Poor have been forced to bear the costs of these expenses. Due to the loans obtained for these large scale infrastructure development projects, the total debt of the Sri Lankan Government has increased up to US \$ 81 billion by 2015 (around 60% of that is foreign debt), which is about 100% of the GDP⁵⁵. While the poor were forced to bear the burden of increased taxes to cover the budget deficits, increased debt services payments are having a significant negative impact on the Government spending in rural infrastructure, agriculture development, health and education etc. which have direct links with the upliftment of the living standards of poor.

While Government under its good governance and transitional justice process has started wider consultation processes in its new constitution development and in the design of reconciliation approaches. But this has not been the same in developing their economic policies, where the decisions were taken at higher levels, mainly with the influence of international financial

⁵⁴ World Bank report- http://siteresources.worldbank.org/INTSRILANKA/Resources/MDG-Ch3.pdf ⁵⁵ http://www.dailymirror.lk/107460/Sri-Lanka-s-debt-situation-What-are-our-options-

institutes. If Government is serious about good governance and real reconciliation people who have been affected by the development and economic policies should have a significant role in deciding them. Policies should be based on real issues and concerns of them. If they fail to ensure that the country will not be able to attain real inclusive development or sustainable peace.